SANDARA

AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖS SANDAROS LAIKRAŠTIS

SANDARA
LITHUANIAN WEEKLY
Published by
Lithuanian National League of America
Consisting of 100 Branches, located in all princip.. Cities of the United States.
SANDARA
3236 So. Halsted St., Chicago, Ill.
Tel. Calumet 3277

METAI XVIII | 3236 SO. HALSTED STREET | Penktadienis, Gegužės-May 29 d., 1931 m. | KAINA 5 CENTAI | No. 22

BRUOŽAI

Rašo V. G.

Gedimino ordinas Chicagoj. Mary McDowell ir lietuviai. Prancuzų draugiškumas. Moterim nevalia rukyti.

Mums teko dalyvauti nepaprastose iškilmėse, kurios įvyko Chicagoj trečiadieny, geg. 27 d. Vietinis Lietuvos konsulas p. Kalvaitis įteikė Gedimino ordeną žinomai amerikiečių darbuotojai Miss Mary McDowell. Ji yra pasižymėjus savo labdarybės ir kulturos darbais ateivių tarpe, ypatingai lietuvių.

Į šitas ordėno įteikimo iškilmes susirinko, taip sakant, visa Chicagos mokslo ir humanitariškumo aristokratija. Daug universiteto profesorių; visuomenės darbuotojų ir net pati senukė Jane Addams, kuri plačiai žinoma visoj Amerikoj ir Europoj. Iš lietuvių pusės kalbėjo adv. K. Jurgelionis pažymėdamas Mary McDowell žymius nuopelnus musų išeivijai ir pačiai Lietuvos valstybei. Medalių įteikė po trumpos prakalbos p. Kalvaitis. P-nas P. Varkala, galima sakyt, buvo iniciatorius šių visų ceremonijų.

Kaikuriems gal atrodo, jog medeliai, apart kariuomenės, visur kitur išeina iš mados. Mes del to nesiginčysim. Mums svarbu tačiau pažymėti šį incidentą iš istorinio atžvilgio. Keliolika ar daugiau metų atgal tik ką atvykę iš Lietuvos reikalavom visokiariopos pagalbos. Miss Mary McDowell savo įsteigtam "settlement" gelbėjo mums kiek aplinkybės leido. Šiandie mes jau baigėm tą mokyklą ir galimę patys laužtis pirmyn. Žengdami gi į naują periodą mes pareiškiam nuoširdžią padėką savo buvusiems mokytojams.

Sėdėdamas tam McDowell įsteigtam kliube arba institute, kur lavinami nebe senieji; bet išimtinai jaunimas, aš galvojau ar negalėtų ką nors panašaus įsteigti ir lietuviai. Graži gimnastikos salė, scenos įtaisymai, skaitykla, rankų darbams kambariai — tobuliausia vieta jaunimui. Bet.... klubo pastatymas kainuoja $90,000. Ar kada nors mes sukelsim tiek pinigų butiniausiam darbui?

Prancuzai laiks nuo laiko prisimena ir Lietuvą. Pradžioj šios savaitės, t. y. geg. 26 d. Paryžiuje įvyko taip vadinamo Pabaltijos Komiteto banketas, pašvęstas Lietuvos reikalams. Pirmininkavo prof. Emil Bourgois. Iš kairės pusės sėdėjo Lietuvos atstovas Prancuzijai Petras Klimas, o iš dešinės — lenkų ambasadorius Chlapowski.

Daug buvo pasakyta Lietuvai gražių komplimentų, ypač adv. prof. Le Fur, kuris labai vaizdžiai nupiešė musų praeitį ir ateities galimybes. Kuomet gavo žodį P. Klimas, jis pirmiausia padėkojo prancuzams už jų susinteresavimą Lietuva ir pareiškė vilties, kad teisingai išrišus Vilniaus klausimą bus galima atsteigti Pabaltijoj pastovią taiką. Lenkų ambasadorius gi ėmė reikšti Lietuvai nenuoširdų draugiškumą, vengdamas minėti dabartinius nesusipratimus.

Tokiose diplomatų puotose pasakoma daug žodžių, bet jie mažai ką reiškia. Paryžiuje mes dar ilgai nesusilauksim gerų draugų.

Didelis triukšmas kylo Prusijos seime, kuomet viena moteris atstovė pareikalavo teisės rukyti cigarą laike komisijos posėdžių. Kadangi cigarai prieinami vyrams, tai kodel moteriškei nesuteikti tokių pat privilegijų?

Bet seimas pasipriešino moteries rukymui. Tai esą nedailu ir įžeidžia gerą skonį. Moteris privalo gražinti visuomenę; kitaip ji netenkanti pusės savo vertės.

Moka Dideles Algas Darbininkams Dirbantiems Po Vandeniu

$25 į dieną moka narunams, kurie graibo lukštus, maistą ir perlus Kalifornijos pakrantėse.

Narunai, nusileidę nuo šešiasdešimt ligi šimto pėdų gilumon, apsiginklavę plieniniais durtuvais, peiliais ir mažomis pintinaitėmis, iškelia į viršų kas metą apie 120 tonų vorarykštės spalvos lukštų, vertės nuo $4000 ligi $5000 už toną. Tuose lukštuose randasi apie 3,000,000 svarų jusų maisto ir kaip kuomet vieną kitą perlą, kurių kaina yra nuo $50 ligi 1,000 dolerių.

Iš tų lukštų yra išdirbama įvairios sagutės, karoliai, žiedai, auksaros ir branzalietai.

Darbininkai, kurie daugiausiai yra japoniečiai ir kurių tarpe yra viena moteris, gauna 25 dolerius už 5-kių valandų darbo dieną ir yra geriausiai apmokami darbininkai iš visų amatų. Tas darbas tęsiasi apie devynis mėnesius.

Darbo Sekretorius Priešingas Algų Kapojimui

Washingtonas.—Darbo ministeris W. Doak, pareiškė, kad jeigu industrijos vadai mėgintų nukapoti darbininkams algas, tai jie sulaužytų savo pasižadėjimą prezidentui Hooveriui, kad jie mokesnių nemažinsią pakol tas industrinis krizis nepraeisiąs.

Jiems tą savo priežadą sulaužius, darbininkai butų pateisinti streikų paskelbime ir valdžia remtų darbininkus, nes ji butų apgauta industrijos karalių.

Paskalos pasiekė ministerio ausis apie rengimąsį nukapoti algas, bet jis yra įsitikinęs, kad industrijos vadai laikysis savo duoto prižado ir nesunaikys pasitikėjimo dvasios, kuri yra stipriausiu faktorium išbridime iš šios biznio klampynės.

Jo pareiškimu valdžia stengiasi ir stengsis palaikyti darbininkų algas toj pačioj aukštumoj, kokioj jos dabar yra. Darbo departmento įsikišimu, praėjusią savaitę buvo užbėgta už akių šešiems streikams ir visuose atvejuose algos nebuvo numuštos.

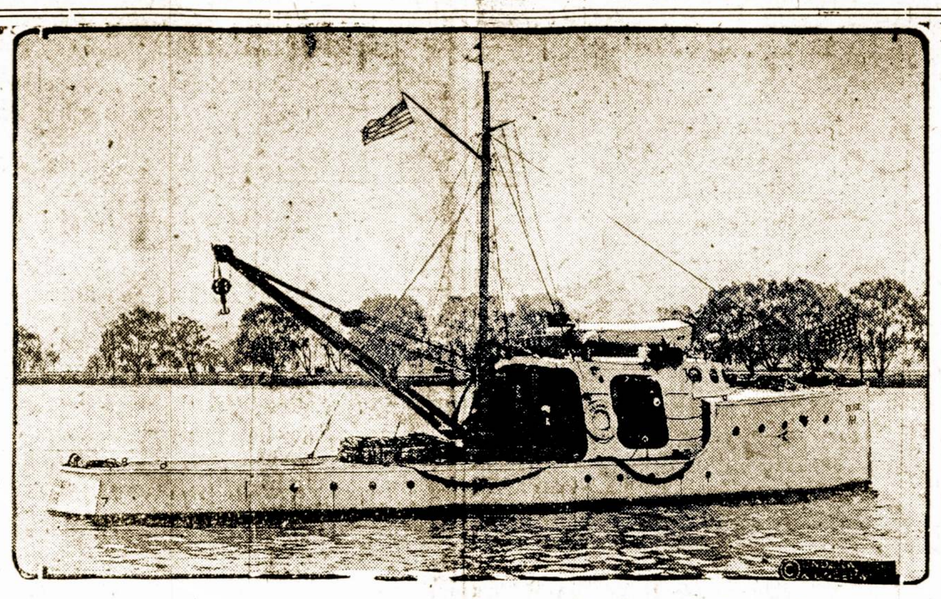

Suvienytų Valstijų la ivas, kuris gelbės skritusius į vandenį aeroplanus

Sovietų Industrijai Nekaip Sekasi

Rostov-on-Don.— Selmashstrai, didelė ukio mašinų dirbtuvė yra viena iš Sovietų penkmečio nepasisekimų. Ji pradėjo veikti praėjusiais metais ir nuo to laiko ligi dabar nepadarė jokio progreso, nežiurint į brangias iš užsienių sugabentas mašinas ir į milžinišką burį darbininkų, kurie dirba luš ar truks, o padaryta turi but.

Toje dirbtuvėje dirba 12,000 darbininkų, kuomet Amerikoje užtektų, tą pačią dirbtuvę operuoti, 2,500 darbininkų. Tokia yra nuomonė iš Amerikos parvažiavusių rusų. Raštinėse dirba 1,000 darbininkų, kuomet Amerikoje užtektų 100-to. Tą dirbtuvę valdo 200 inžinierių; Amerikoj užtektų tuzino. Kuomet jų yra toks perteklius, tai jie dirba kaipo darbininkų prižiurėtojai.

Tokiai betvarkiai siaučiant pagaminimas motorinio plugo kainuoja $8,000, o jis yra parduodamas už $1,250. Rusai yra įsitikinę, kad nieks nuo to nenukenčia, nes valdžia perka ir valdžia parduoda. Tiktai įvyksta apsikeitimas. Darbininkai toje dirbtuvėje yra visai neapsaugojami. Valdžia sako, kad apsauga perdaug kainuoja. To pasėka labai kritinga. Pasitaiko taip, kad nukirstos rankos ar kojos lakioja po dirbtuvę.

Ta jo kalba buvo tiktai pakartojimas Rusijos užsienių ministerio Litvinovo kalbos, tik su tuo skirtumu, kad Hendersonas nekaltino kapitalistų.

Kuomet šių didžiųjų valstybių atstovai laužo sau galvas, kaip tą nelemtą bedarbę pašalinti, tai darbininkai gali šiek tiek tikėtis, kad gal padėtis pagerės.

Stengsis Iškelti Senai Nuskendusias Aukso Smiltis

Juneau, Alaska.—Bus stengiamasi iškelti aukso smiltis vertės $3,000,000, kurios nuskendo su laivu "Islander", 30 metų atgal. Iš šimto sugrįžtančių kasėjų gyvi išliko tik trys.

Anglija Nepritaria Karo Skoloms Ir Aukštiems Muitams

Aukšti muitai ir karo skolos esančios priežastimi šios bedarbės

Geneva.—Europos Sąjungos komitetas, apsvarstęs paviršutiniai dabartinį bedarbės stovį, paskyrė tam tikrą komisiją iš 17-kos narių, kad ji apsvarstytų visus bedarbę liečiančius sumanymus ir pateiktų savo raportą Tautų Sąjungai, kuri dabar laiko savo posedžius, ir jeigu nebus užtektinai laiko, tai Tautų Sąjunga sušauks specialę sesiją tam dalykui apsvarstyti.

Tautų Sąjunga svėrėsi šį dalyką svarstyti po to, kaip Anglijos Užsienių reikalų ministeris Hendersonas drąsiai puolė aukštus muitus ir karo skolų mokėjimą. Jis pasakė: "Didžiausios priežastys, pagimdžiusios šį pasaulinį krizį, yra aukšti tarifai (muitai), atsisakymas skolintojų priimti nuo savo skolininkių įvairias prekes vietoj aukso ir aukštos ir nepastovios kainos".

"Tie aukšti muitai, troškimas aukso ir karo skolos suardo visą ekonominę systemą. Žemės ukiu verčiančiasi valstybės skursta ir bankrutuoja, nes jos yra verčiamos už viską mokėt auksu, kurio jos neturi, ir kuomet jos negali parduoti savo ukio gaminius, tai tuomet jos neišgali nieko pirkti, ir tas skaudžiai atsiliepia industrinėms valstybėms.

"Pakol dar nėra per vėlu, mes turime numažinti muitus ir pašalinti kliutis mainams".

Pirmoji Lietuvos Lakunė Moteris

P-lė O. Steponaitytė baigė aero-klubo skraidymo kursus ir šią vasarą atlikus skraidymo praktikos pamokas žada buti pirma lietuviška lakunė.

Aero-klubo pirmininkas kapitonas Pyragius tai patvirtindamas deda daug vilčių, kad išmokinus skraidyti p-lę O. Steponaitytę, atsiras daugiau moterų norinčių savistoviai paskraidyti.

Rusijos Turistai Giria Chicagą

A. V. Gortchakoff'as, Rusijos turistų agenturos atstovas, kuris dabartiniu laiku lankosi Amerikoje, atvažiavęs į Chicagą liko sužavėtas jos gražumu ir patogumu. Jis susijaudinęs sušuko: "Chicaga yra labiausiai interestingas Amerikos miestas statytojams naujosios ekonomiškos Rusijos".

"Miesto gražumas ir industrijos augimas, yra du dalykai, kuriais musų žmonės labiausiai interesuojasi," jis pasakė. "Aš nieko negirdėjau apie jusų Capone, pakol aš nepasiekiau Ameriką".

Tolau jis pareiškė, kad Rusijoje nėra jokios bedarbės ir kvietė Amerikos turistus aplankyti proletarų valdomą respubliką.

Planuojama Aplėkti Visą Pasaulį Į 90 Minutų

Vokiečių inžinierio nuostabus planai

Vienas prancuzų rašytojas J. Verne apyseniai parašė pagarsėjusį veikalą: "Iš armotos į mėnulį". Dabar vokiečių mokslininkai rimtai galvoja kaip galima but aplėkti žemės kamuolį į pusantros valandos. Inžinierius R. Tiling, sako, pradėsiąs statyti rakėtą, kuri bus išsauta iš patrankos ir pakils aukštai, net 600 mylių į virš' ir čia pasieks nepaprasto greitumo apie 3000 mylių į valandą. Didelėj aukštumoj dabartiniai aeroplanai negali skraidyti, nes ten stoka oro ant kurio sparnai laikosi ir "propelleris" sukasi. Raketa, paleista su didele spėka iš patrankos galės lėkti ir beorinėj erdvėj.

Dabar klausimas — kokiu budu ta raketa nusileis į žemę? Inžinierius R. Tiling į tai atsako sekančiai: Raketa pradžioj savo kelionės atrodys kaip paprastas šovinys. Vėliau ji praskies sparnus, kurie ją nuleis į žemės paviršių. Vaduojantis šio inžinieriaus apskaitliavimais galima but pasiekti ir mėnulį. Bet kas paprasta ant popierio—sunku įvykinti gyvenime.

Tautu S. Taryba Nupeike Lenkiją

Hendersonas pasmerkė Lenkijos nusistatymą vokiečių mažumų klausime

ANGLIJOS ATSTOVAS MATO PIRMĄ TIKRĄ ŽINKSNĮ PABAIGIME INDUSTRIJOS KRIZIO

Tautų Sąjunga užsitarnavo pergalę šioje svarbioje sesijoje

Geneva.—Pasibaigė šešias dešimt trečia Tautų Sąjungos sesija, kuri diskusavo 20 dienų ir kurioje buvo padaryta dideli nusileidimai: Anglijos, Prancuzijos, Vokietijos, Italijos, Rusijos, Austrijos, Čekoslovakijos ir Lenkijos pusėje.

Kiekviena iš šių valstybių šiek tiek pasiaukoje, bet tuo pačiu laiku kiekviena šiek tiek laimėjo. Per visą tą sesiją tiktai pati Tautų Sąjunga buvo nuolatinė laimėtoja.

Pasiremdamas tuo Tautų Sąjungos nesenai įgytu prestižu, jos pirmininkas drąsiai kalbėdamas jos vardu, nupeikė Lenkiją del jos politiką tautinių mažumų žvilgsniu ir stipriais žodžiais ir dar stipresniu tonu pareiškė, kad Lenkija negali atsikratyti atsakomybės prieš Tautų Sąjungą. Lenkija priėmė tuos vaistus neištarus nei žodžio.

Visą tai Lenkijai prisiėjo nukentėti dėlto, kad ji žiauriai pasielgė su vokiečių mažumomis Silezijoje, Poznone ir Pomeranijoje, per praėjusio rudens rinkimus. Tos vokiečių tautinės mažumos apskundė Lenkiją Tautų Sąjungai, kuri vasario mėnesyje apsvarsčius tuos skundus atidėjo juos ligi šios sesijos duodama Lenkijai laiko išduoti pilną raportą ir pasiteisinimą del to įvykio.

Lenkija tuos raportus įteikė Tautų Sąjungai tik keturias dienas prieš sesijos užsidarymą. Japonijos atstovas pareiškė Sąjungos tarybai, kad Lenkija nusidėjusi ir nesistengusi tos savo klaidos atitaisyti, bet kadangi ji pasižadėjo ateityje sugyventi draugiškai su savo tautinėmis mažumomis, tai jis rekomendavo Tautų Sąjungai, kad tas dalykas butų užbaigtas.

Tačiau į tą dalyką kitaip pažiurėjo Vokietijos atstovas Dr. Curtius. Kadangi Lenkijos raportas buvo per vėlai įteiktas ir negalėjo buti taip trumpu laiku buti perskaitytas ir apsvarstytas, nes jie susidėjo iš 60 puslapių, tai Curtius prašė, kad jis butų paliktas rudeninei sesijai apsvarstyti.

Lenkijos atstovas F. Sokal tam priešiosi norėdamas, kad jo raportas butų priimtas šią sesiją. Jis pareiškė, kad jeigu tas dalykas nebus išspręstas, tai gali kilti nauji nesusipratimai už kuriuos Lenkija nebusianti atsakominga. Tą jo užsimojimą parėmė Prancuzija ir Jugo-Slavija.

Tuomet į tą ginčą įsimaišė Anglijos užsienių ministeris, Hendersonas. Jis kaltino Lenkiją del jos suvėlavimo pateikime savo raporto ir gyrė Dr. Curcijų, Vokietijos atstovą, del jo pasišventimo Tautų Sąjungos labui. Ta jo kalba sustiprino Vokietijos poziciją ir tas Lenkijos raportas buvo atidėtas.

Prieš išvažiuojant į Londoną Hendersonas pareiškė, kad Europos Sąjungos projektui gerai sekasi ir džiaugėsi, kad Tautų Sąjungos pozicija sustiprėjo. Taip gi jis pranešė, kad Sąjungos paskirtai Tarptautinei komisijai tyrinėjime bedarbės priežasčių, gerai sekasi ir jis tikisi, kad galų gale tautos nustos slopinusios vieną kitą ir dirbs kartu žmonijos labui.

Kareiviai Siaučiami Sustabdyti Sukilimą Indijoje

Kalkuta. Keturi batalionai anglų kariuomenės išplaukė į Indiją malšinti kylančio sukilimo. Juos sustiprins trys batalionai ir tuomet skaičiuje 5,600 jie tikis patremti tuos čiagimių neramumus, kurie pasireiškė Lashia apielinkėje.

SANDAROS 17-TAS SEIMAS

Amerikos Lietuvių Tautinės Sandaros 17-tas Seimas įvyksta Birželio 26 ir 27 dienomis, Lietuvių Svetainėje, 3564 W. Vernon Hy. ir kampas 25-tos gatvės, Detroit, Mich.

Sesijos prasidės penktadieny, Birželio 26 ir trauksis iki šeštadienio vakaro, Birželio 27-tos dienos.

Pasibaigus Seimui, šeštadienio vakare, Birželio 27 dieną, vietos Sandariečiai rengia puikų banketą, kuriame Seimo delegatai turės progą pasipažinti su vietos lietuviais.

Visais reikalais kreipkitės prie Seimo rengimo komisijos pirm. J. Smailio, 12000 Jos. Campau Avenue, Tel. Hemlock 10170, arba sekr. F. Motuzo, 14676 Wark Ave., Detroit, Mich.

Įvairenybės

Bičių Bevielinis

Tikrinama, kad bitės turi skirtingą kvapsnį, kurį visa avilio šeimyna užuodžia.

Jei bitė nori sušaukt savo avilio šeimyną, tai ji šlaksto kvepalus savo dulkinaite, kuri yra viena iš jos įrankių.

Tačiau taip tikrina Šveicarijos profesorius Leuenberger, tyrinėtojas bičių, ką rašo Jean Le Meur, Le Temps, Paris.

Kaip bitės suseka šaltinį kvepalų, tą mums nepasako. Mes galime susekt balsą, nes mes turime dvi ausi; gal but bitės taipgi vartoja panašų bridą, ir Le Meur sako:

Ar bitės kurčios? Ar gali jos girdėt su savo kojomis? Ar gal su 6,000 mentelių jų usų?

Tačiau jos kalba ir supranta; bičių augintojai apie tą neabejoja.

Kaip kitaip jos sužinotų taip greit mažiausią įvykį gero ar blogo? Kaip jos galėtų taip sutartingai dirbt? Bet kokia jų kalba? Phoenetiška? Taktinė? Mimiška? Intuityviška?

Sir John Lubloek, Maeterlinck ir daug kitų entomologistų, amateurų ir profesionalų atakavo šį klausymą, bet jos neišrišo. Rementis ant paskiausiųjų patyrimų prof. von Frisch, Munich, Šveicarijos Dr. Leuenberger, kurie suteikė sumanų išaiškinimą savo gabiais studijavimais.

Visų žymių bitininkų patėmijimus Leuenberger klesiškai atkartojo. Jis savo sode, netoli nuo bičių avilio, padėjo ant stalelio lėkštę su pasaldytu vandeniu. Valandos laiko prabėgo iki bitė aptiko tą miešimą. Kuomet bitė gerė tą skystį, jis bitę paženklino su geltonu dažu, kad pažint ją. Tą bitė nė nepajuto besivaišindama, ir paskui sugrįžo į savo avilį, kur ji išpylė nektarą ir po to, padarė vingius pareikšdama savo draugėm atradimą to turto Paskui ji sugryžo pas tą lėkštę, bet, matomai, ją kitos bitės nesuprato, nes nė viena paskui neatsekė.

Tada ta bitė pavartojo, kai Leuenberger vadina, jos bevielinį telegrafą. Tarp dviejų galinių rinkučių jos papilvės yra gryna vieta, drėgna ir žibanti tuoj pasidarė. Beveik tuč tuoj kita bitė atlėkė ir pradėjo siurbt tą miešimą. Nepoilgo, šimtai bičių pribuvo — visos iš to paties avilio.

Mr. Le Meur pabrėžia, kad bitė yra laimingesnė už žmogų kurs tvirtai įsitikinęs esant karalium pasaulio. Bitė turi penkias akis ir, gal but, penkis pajautimus, ir aprupinta mažiulia kvepalo išsiuntimo liauka, kurią patėmijo Nasnoff 47 m. atgal, tačiau jis nežinojo jos naudą.

Tas kvepalas yra ypatingas del kiekvieno avilio bičių ir vien tiktai to avilio draugės jį pajaučia; bet jos jaučia jį stebėtinu jautrumu.

Mes žinome, kad bitės paprastą vuoslę turi savo usuose, nes jos gali atskirt tokį kvepalą kaip kad mėtos, beveik taip pat, kaip kad ir žmogus jaučiame. Bet iš kitos pusės, del jų pačių savojo kvepalo, jos turi mažą papilvėj garininką, ir jų vuoslės jausmas stebėtinai aštrus.

Šveicarijos specijalistas duoda mums patėmijimą ant keletos kitų neaiškumų kaslink bičių nuosavybių. "Mes nežinome," rašo Maeterlinck, "per kurį alchemijos metodą jos išdirba savo viduriuose vašką." Kai kurie sako, kad jos gauna vašką iš vaisedulkių (pollen), bet jos daro jį žiemos laike. Tuli sako, kad jos turi užslėpę vašką liaukėse, kurios but tai del to vien pas bites terandasi, ir perkeičiant kai kurį cukrinio maisto elementą pirma į aliejų, o paskui į vašką. Bet, faktiškai, propolis (bičių klijai) nepaeina iš vaisedulkių arba kito kokio viduriuose pervirinančio elemento, bet iš sakų (resin) įvairių augalų — ypatingai medžių bumburų.

Mes negalime sekt mokytą daktarą visuose jo argumentuose, technikoj, kaip pridera, bet mes turime buti jam dėkingi už patraukimą musų atidos į mažų bitelių stebėtiną darbštumą ir neapkainuojamą naudingumą.

Ne veltu ir Lietuvos poetas apdainuoja bitelę su svarbiausiais pagarbos žodžiais — ji pagarbos ir verta.

Jos nevien daro medų del nus, bet ir teikia mums paarnavimą, kurį mes labai greitai užmirštame — bitės perneša vaisedulkes nuo vieno ant kito vaismedžio, per ką švysto skanius vaisius. Vaisinių medžių žiedus jei uždengt šydu nuo bičių, idant jos negalėtų motę (pistil) užkrėst su vaisdulkėmis (pollen), tai tie medžiai jei ir turi mažai vaisių, tai ir tie neskanųs, bet greičiausia, toki medžiai liekasi bevaisiais.

Kurie amerikiečiai nebendradarbiauja bičių industrijoj* ir kurie gamina medų tukstančiais tonų apširmose vietose, jie padaro gerą vaizbą iš jų, nes mažai turi lėšų, o pelnas labai didelis.

Leuenberger yra vertas padėkos už savo darbštumą Šveicarijoj, nes po 250,000 avilių peržiuri kas met. Mat, kai kuriuose aviliuose atsiranda kirminai, kurie labai pavojingi bičių sveikatai. Užkrėtus avilius liga, tuoj sunaikina, o savininkas gauna užmoket iš Šveicarijos Bitininkų apdraudos fundo.

— Smulkutis.

*Naudojasi girinių bičių suneštu medum.

Kuomet Kirminas Ėda Kirminą

"Viskas del Platono, o Platonas del blusos." Kažin kas ir kuomet taip pasakė? Matomai, tame yra tiesos.

Anglai taipgi, panašiai sako:

"Didelės blusos turi mažas blusas ant savo nugaros kandimui jų. Ir mažos blusos turi dar mažesnias, ir taip ad infinitum".

Lietuviai sako: "Kaip šuva šunį piauja". Dabar mes randame spaudoje, mokslininkų darodymus, kad ir mikro organizmai vieni kitus piauja.

Šituom principu pasiremdami bakterijų tyrinėtojai, jau nuo senai jieško budo, taip sakant, "supiudymui" vienos rūšies bakterijų su kita, ir, kaikurie, tame jau turi pasisekimą.

"Bacteriophage," arba bakterijų ėdėjas, kuris sunaikina dysenterijos bakterijas, yra žinoma per tulą laiką, ir dabar mes sulaukėme kitą budą naikinimui vočių bakterijų.

Dr. John F. Anderson, direktorius biologijos ir tyrinėjimų labaratorijų E. R. Squibb and Sons, ir daugelį metų buvęs J. V. Public Health Service, dabar pareiškė, kad po daugiau negu meto stropaus jieškojimo ir tyrinėjimo, ypatingai parazitiškų priešų voskaudulių, tapo surastas močių, karbunkulų ir geluoninių derniškas metodas vaist jas, tad yra baigta. Dr. Anderson sako:

"The "phage", kuri turėjo labiausia patraukus domę šioj šalyj, tai yra staphylococcus bacteriophage. Staphylococcus organizmas, kuris yra priežasčia įvairių rūšių vočių. Naujas bacteriophage, tai yra parazitas Staphylococcus'o, kuris auga į ir ant bakterijų ir galop išnaikina jas.

Jei lašą to "phage" įlašyt į ugdymą (culture) Staphylococcus'o, ta bakterija tampa užmušama ir ištarpinta ar praskiesta, ir tas ugdymas tampa nevaisingas (sterile). Jei lašą šito ištarpinto ugdinio įpilt į šviežę Staphylococcus'o ugdinį, tas pats atsitinka... Toks procesas galima kartot be pabaigos. Kitais žodžiais, tas bacteriophage gamina pats save, sudarydamas išnaikinimą bakterijų, ant kurių jis pats auga. Tas ištarpintas ugdinys gi, savyje turi bacteriophage tokią koncentraciją, kad viena bilijoninė dalelė kubiško centimetro gali išnaikint visą ugdinį".

— Smulkutis.

Sutverta V. V. S-gos Skyrius

Jame dalyvauja 9 draugijos ir kuopos

HARFORD, CONN. Geg. 21 d. 8-tą val. vak. Šv. Trejibos parapijos svetainėje įvyko 9-nių vietos lietuvių draugijų atstovų susirinkimas, kuri sušaukė Šv. Juozapo Darb. Są-gos 6-ta kuopa, su tikslu sutverti Vilniui Vaduoti s-gos skyrių. Susirinkimą atidarė p. S. Šiurpša, pareikškdamas, kad 9 vietos liet. draugijos ir kuopos pasižadėjo aktualiai darbuotis V. V. S-gos reikalams. Patikrinus draugijų atstovų vardo šaukti, pasirodė jog 15 atstovų pribuvo ir keletas svečių, viso apie 20 žmonių dalyvavo posėdy.

Kalbos ir nuomonės

Pirmiausia kalbėjo vietos kleb. kun. Ambotas, jis pareiškė, kad V. V. S-gos skyrių tverimas Amerikoje yra reikalingas ir, kad Vilniaus vadavimo darbai yra pirmaeiliai, ypatingai teikimas moralės ir materialės paramos Vilniui Vaduoti Sąjungai Lietuvoje, yra labai svarbus ir pageidautinas dalykas. Geriausia, jis sako—galima susipažinti su Vilniaus vadavimo aktualiu klausimu ir priemonėmis skaitant V. V. S-gos organą "Musų Vilnius". Patartina idant šis žiurnalas butų ko-plačiau išplatintas Amerikoje.

Kalbėjo p. Mašiotas, senas žilagalvis; jis savo kalboje ragino visus draugijų atstovus rimtai domėtis Vilniaus vadavimo problema. Trečiu iš eilės kalbėtoju buvo p. Vl. M. Čekanauskas; jis nurodė, kad Vilnius Lietuvai butinai reikia atgauti ir kad Vilniaus vadavimo darbe Amerikos lietuviai privalo aktualiai dalyvauti, kad V. V. S-gos skyriai pageidaujami visose liet. kolonijose.

Skyrius V. V. S-gos sutverta

Vardas duota naujai organizacijai, butent; V. V. S-gos skyrius Nr. 1, Hartford, Conn. Pirmininkaujantis p. Šjurpša, paprašė išrinkti naują valdybą, kas ir buvo padaryta aklemacijos budu. Pirminku V. M. Čekanauskas, pirm. pagelb. S. Šiurpša, Sekretoriais, panelės Juzė Penkauskaitė ir Elzbieta Povylaitytė, Iždininku p. A. Strazdas Amer. liet. spaudai korespondentu p. Bernotas, Lietuvoje V. V. S-gos organui "Musų Vilius", pranešimus pateiks p-lė. Elzb. Povilaitytė.

Nutarimai

Naujai valdybai užėmus vietas, tapo apkalbėta keli pirmapradiniai veikimui pasiulymai. 1) surengti išvažiavimą V. V. S-gos skyriaus naudai; 2) prašyti visų draugijų, kad jos nuo savo parengimų gauto pelno paskirtų kelis nuošimčius, kaipo auką V. V. S-gos reikalams; 3) kad V. V. S-gos skyriaus susirikimai butų laikomi kas antrą ketvirtadienį mėnesio. Pasiulymai visi priimti ir nutarta vykinti. Taipgi palikta valdybai paruošti statutą ir veikimui planą ir pateikti sekamam susirinkimui.

Susirinkimas buvo gyvas ir intuziastiškas. Pas visus pasireiškė noras V. V. S-gos darbotę remti. Šis naujas skyrius V. V. S-gos yra pasekmė Prof. Biržiškos misijos Amerikoje. Galima manyti, kad anot pareiškimo p. V. M. Čekanausko, neužilgo bus ir daugiau V. V. S-gos skyrių. Teko patirti, kad bus daromi atsišaukimai ir vedamas organizatyvis darbas plačia skale. Kviečiami lietuviai kitų kolonijų pasekti Hartfordo lietuvius.

— "S" Raporteris

Visiems Naudinga Knyga

Namų Daktaras

Parašė Dr. A. J. Karalius

Čia žemiau paduodame šios knygos turinį, iš kurio jau galimą pilnai spręsti jos naudingumą:

1) Nelaimingi atsitikimai
2) Plaukai ir jų ligos
3) Akių ligos
4) Burnos ligos
5) Nosies ligos
6) Krutinės ligos
7) Gerklės ligos
8) Skilvio ligos
9) Žarnų ligos
10) Puslės ligos
11) Inkstų ligos
12) Kepenų ligos
13) Odos ligos
14) Paveldimos ligos
15) Industrinės ligos
16) Limpamos ligos
17) Kraujo ligos
18) Įvairios ligos
19) Moterų ligos
20) Vaikų ligos
21) Venerinės ir lyties ligos
22) Proto ligos
23) Maistas sergant.
24) Naminė Aptieka
25) Ligų gydymas; vaistai
26) Įvairus gydymai

Šią naudingą knygą galima gauti Sandaroje.

Kainą: $2.00 kietais apdarais; $1.50 minkštais apdarais.

Už persiuntimą nerokuojame.

SANDARA

3236 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Tel. CALUMET 3277

Greitas Laivu Patarnavimas į Europą

Per Hamburgą Musų Moderniniais Laivais

HAMBURG DEUTSCHLAND
ALBERT BALLIN NEW YORK

Išvažiuoja reguliariai kas savaitė. Taipgi reguliariai išplaukimai mus populiariais kambariniais laivais:

ST. LOUIS, MILWAUKEE. IR CLEVELAND.

Prieinamos kainos
Tiesioginiai geležkeliais susisiekimai su Lietuva
Del informacijų kreipkitės į lokalius agentus musų

HAMBURG-AMERICAN LINE

177 No. Michigan Ave., Chicago, Ill

Muzikos Žurnalas

MARGUTIS

KETVIRTI METAI eina muzikos, dainų ir juokų mėnesinis žurnalas su gaidoms del mažų pianistų, del dainininkų, del chorų, del dainų mylėtojų ir del visų lietuvių, kurie myli lietuvių liaudies dainas.

Už $1.00 gausite 8 Nr. Metams kainuoja $1.50. Dovanų duodama "Margučio Kalendorius", pilnas juokų, burtų ir kitokių durnalogijų.

Pinigus siųskite paprastam laiške sekančiu adresu:

Margutis, 2437 W. 69th St., Chicago, Ill.

Gyventi

LIETUVIU ROJUJE

TAI TIKRAS MALONUMAS

Spring Forest, Ill. Archer Ave. prie Spring Street

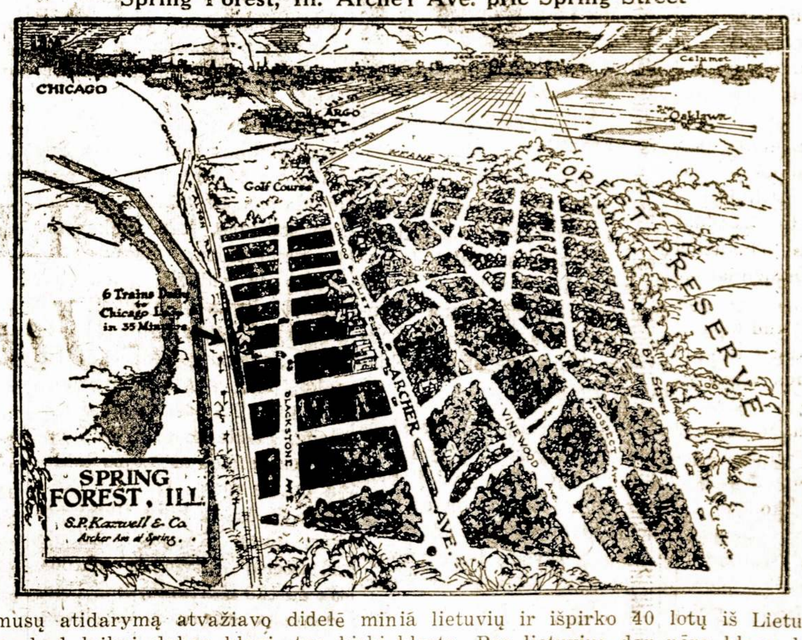

Per musų atidarymą atvažiavo didelė miniā lietuvių ir išpirko 40 lotų iš Lietuvių Rojaus. Jei kas sako, kad laikai dabar blogi, tas biskį klysta. Pas lietuvius dar nėra blogų laikų. Lietuviai turi pinigų ir mėgsta gražiose vietose gyventi.

Lietuvių Rojus tikrai yra puiki vieta moderniniam gyvenimui.

Mes dar turime puikių lotų Lietuvių Rojuje. Kas dar norite gauti geroje vietoje lotą, atvažiuokite šiandie arba rytoj

Subatoj ir Nedėlioj, Gegužės-May 30 ir 31, 1931

ir išsirinkite sau tinkamą lotą, kol jų yra.

Mes turime dvyliką salesmanų, kurie jums maloniai patarnaus ir parodys jums Lietuvių Rojų. Važiuodami pasilimkite su savim šeimyną ir draugus, visi praleisite laiką tikrai smagiai gamtos grožybėse.

S. P. Kazwell & Company

(Kazlauskas, tai ta pati ypata)

REAL ESTATE BROKERS and SUBDIVIDERS

2839 West 63rd Street Chicago, Illinois

Telefonas REPUBLIC 8899

Ta Pati Role, Bet Kiti Lošejai

Matomai, kunigai visur yra linkę išsižadėt savo tėvynės ir tautystės, bile tiktai atsiekt žemišką rojų pataikaujant Pilsudskiui.

Kiek laiko atgal, "Dziennik Polski" rašo, kad Pilsudskis greit parvažiavo iš Madeiros, nes turįs užbaigti taiką su ukrainais pirm negu geg. mėnesio sesija Tautų Sąjungoj iškels jų skundą prieš Lenkiją.

Toliau sako, kad pirmas ledas jau pralaužtas susitarimu su kunigu Chomyšyn ir Grekų katalikų vysk. Stanislavskiu.

Abejoju, kad tiedu kunigai yra pilnai įgalioti visos ukrainų tautos sudaryt taiką su Lenkija Ukrainai turi gana gerą taikos paveikslą iš Lietuvos ir Lenkijos taikos, tad manau, kad jie veiks daug atsargiau ir nepasitikės jokiems Pilsudskio pradams nė pasirašymams, nes faktiškai visos lenkų abligacijos praktikoj, turi vertę zero.

Čia bus tokio pobudžio taika ukrainiečių su Pilsudskių, kaip kad keliatas mėnesių atgal laikraščiuose paplito gandas, buk Lietuva taikosi su Lenkija. Ir kas gi, po trumpos pauzos paaiškėjo, kad Lietuvos politikierių kunigų amžinasis klapčiukas stengėsi atstovaut visą lietuvių tautą sudaryme taikos su lenkais, išsižadant savo tėvynės sklypo ir joje auklėjimo tautybės. Vien tiktai pagaunant nuo lenkų gausius prižadėjimus Lietuvos kunigams, ir išsigarsinimui savo markyzieno asmens, kaip kad daug kartų praeityje panašiai yra atsitikę.

Taip daug jau ukrainiečiams praeity patyrus lenkiško "žmoniškumo" ant gyvų ir mirusius savųjų, ne lengva bus Pilsudskiui priežadais nutildinti jau daug kartų sukruvintą ukraunų tautą.

Štai ką "Menchester Guardian" rašo:

"Lenkų laikraščiai užtyli visus žiaurumus lenkų ir persekiojimus ukrainiečių.

"Lenkų inkvizicinė ekspedicija yra atkreipta nevien ant kaltųjų, bet abelnai visų ukrainiečių.

"Rugsėjo 14 d. lenkų raiteliai baisiai nuplakė 30 nekaltų Jaryczovo kaimiečių.

Kaime Gaida, tie raiteliai gaudė darbininkus einančius į ukių darbą ir nuožmiausiai juos sumušė.

"Mušė moteris, kudikius ir senelius patol, kad reikėjo šaltu vandeniu juos visus atgaivinti.

"Ivan Romuszyn, jo sunų ir dukterį ir du kudikiu kaimo viršaičio taip sumušė, kad menkai gyvus paliko.

"Damijanui Prus, bemušdami, sulaužė koją. Kooperacijos krautuvę išdraskę sugriovė, ir Peter Bubelą, vaiką, vos gyvą paliko.

"Kaimo Podberezce sunaikino knygyną.

"Hurovce, išplėšė krautuvę ir kaimiečius sumušė. Olexą Politacz, vaikė gatvėmis ir privertė rėkt — tegyvuoja Pilsudskis, o raiteliai ji vijosi ir plakė.

"Rugsėjo 27 ir 28 d. raiteliai išgriovė keliatą kaimų.

"Peter Czaikovski užkapojo Dolžance kaime.

Rugsėjo 23 d. Pokropiwnoje policija privertė ukrainiečius bučiuot lenkų žemę, o savąja turėjo išniekinti.

"Mikolą Antoniak, jo moterį ir kitus kaimiečius labai žiauriai sumušė, išdraskė ir sudegino krautuvę.

"Motiejaus Szkolnyj mušama moteris turėjo giedot lenkų himną.

"Nove Sielo, Rohatyn, Brže zany ir daugelyje kitų vietų, krautuvęs, knygynus sugriovė; stalus, krėslus, pečius, knygas ir pianą sudaužė; dra panas ir patalines peiliais supiaustė.

"Tarnopol, knygynas, kuriame buvo virš 40,000 knygų, tapo sunaikintas."

Taigi, jei ukrainiečiai yra pasirįžę išsižadėt savo tėvynės, savo tautystės, savo kalbos ir savo prigimtų žmogaus teisių, tai tik tuomet priims Pilsudskio prižadų žodį kaipo laisvės gvarancija ir susitaikys su Lenkija.

Keista Merginos Priešmirtinė Išpažintis.

Ponia E. Hoffmanienė įėjus į savo giminaitės panelės F. Edward'aitės kambarį rado ją negyvą. Policija manė, kad ji nusižudė nuodais, bet padarius kuno skrodimą, jokių nuodų nerasta. Taigi buvo nustatyta, kad ji mirusi nuo pageidaujamos ir neatsiekiamos meilės. Tam duoda pagrindo jos atsisveikinimo laiškas, kuriame ji rašo:

"Aš negaliu numirti be tavo atleidimo. Nesitolink tu nuo manęs; pabuk su manim nors vieną minutę; tiktai tark, kad tu atleidi man ir aš numirsiu ramybėje.

Aš negalėjau buti be tavęs ir mano kudikių. Jusų pasiilgimas užmuša mane. Nuo to laiko, kaip aš jus apleidau, aš neturėjau ramybės nė vieną sekundą. Nepraėjus nei valandai laiko, kaip aš jus apleidau, aš pradėjau gailėtis tai padarius ir aš bučiau sugrįžus atgal, jeigu aš bučiau žinojus, kaip tą padaryti.

Žiurėk kiek tas man kainavo; o, atleisk man, atleisk man. Didelė buvo mano nuodemė, bet mano bausmė buvo dar didesnė.

Aš tave taip karštai mylėjau, kad aš pradėjau tave įtarti. Aš maniau, kad tu buvai neištikimas, kad tu visa savo meile apdovanojai kitą: ir tame mano biauriame užvydume aš paklausiau gundymų to blogo vyro, kuris šnibždėjo man apie atkeršyjimą.

Užmiršk tą baisų laikotarpį, kuris praslinko nuo tos nakties. Lai tavo mintys nuskrenda atgal ant tos dienos, kuomet tu pirmą kartą mane pažinai. Aš tuomet buvau linksma ir laiminga mergina. Prisimink tą pirmą pabučiavimą, kuriuom tu apdovanojai mane. O, Arkibaldai, ar tu prisimeni tas laimingas dienas, kuomet aš patapau tavo žmona, kaip linksmi mudu tada buvome ir kaip mudu didžiavomės vienas antru.

Aš tikrai išsipakutavojau už savo nuodemęs bet aš negaliu išdildinti tą gėdą, kuria aš tave ir tavo kudykius apdėjau. Išsivaizdink mano kentėjimą, kuomet aš stebėjau Vinco mažėjančias jėgas, budama viena su tavim jo mirimo valandoje, ir negalėdama pasakyti, kad jis buvo mano kudykis, kaip ir tavo.

Dievas vienas težino, kaip aš visą tai pergyvenau; tai buvo man, kaip mirties kartumas. O, kad praeitis butų galima išnaikinti; kad aš galėčiau pabusti ir įsitikinti, kad tas buvo tik biaurus sapnas; kad tos senosios dienos sugrįžtų, kuomet aš buvau linksma, sveika ir tavo mylima pati.

Aš keliauju pas vincą, bet Grucija ir Arkibaldas pasiliks. O, buk jiems geras. Aš meldžiu tavęs neuždėk jų motinos nuodėmę ant jų galvų. Mylėk juos lygiai su tavo vėlesniais vaikais.

Arkibaldai, aš esu ant slenkščio sekančio pasaulio. Ar tu nepalaiminsi mane? Ar tu neištarsi man meilų žodį pakol aš įeisiu į sekantį pasaulį?"

Kadangi ta mergina buvo nė syki nevedus, tai tas jos laiškas sukėlė didžiausią sensaciją. Kaip kurie mano, kad ji tą laišką rašė miegodama ir iš didelio širdies susikrimtimo perėjo tiesiai iš šitos "vargų" pakalnės į šviesesnį pasaulį.

Tiktai vienas dalykas yra ryškus, tai baisiausias susikrimtimas moteries, kuri palikusi savo vyrą ir kudykius, neretai del savo užsispyrimo, išeina į pasaulį meilės, laisvės ir laimės ieškoti, bet greitai įsitikina, kad "pirmas turgus yra visuomet geriausias", nes vietoj laimės jos sutinka neapykantą, suvaržymą ir skurdą.

Suv. Valstijų Pasportai.

Tukstančiai svetimtaučių planuoja vykti Europon ateinančioj vasaroj. Visi, kurie tik ketina važiuoti užsienin turi apsipažinti su pasportų regulacijoms ir sugryžimo leidimais.

Visi keleiviai privalo gauti pasportus, kurie tinkamai vizuoti konsulatų tų šalių, kurias ketina aplankyti, pirm negu tie keleiviai bus leisti ant laivų. Tik Amerikos piliečiai gali gauti Amerikos pasportus. Nepiliečiai, ir tas inima tuos, kurie išsiėmė pirmas popieras, turi gauti sugryžimo leidimus, pasiunčiant aplikaciją Commissioner General of Immigration, Washington, D. C., nors trisdešimts dienų prieš išvažiavimą. Bet patartina išpildyti aplikaciją (form No. 631) šešioms savaitėms arba daugiaus prieš išvažiavimo dieną, kad važiuojant nepakiltų kokių keblumų. Krasos piniglaiškis $3.00 vardan General of Immigration ir dviejos fotografijos, 2½ x 2½ colių, ant kurių aplikantas pasirašo prie notaro, turi buti pasiusta su aplikacija.

Prieš išvažiuojant ateiviai keleivřai turi išgauti popierą nuo Ineigų Taksų kolektoriaus savo distrikte, parodant kad prisilaikė prie visų ineigų taksų reikalavimų, arba kad jiems nereikia mokėti taksų.

Nereikalaujama darodymų nuo Amerikos piliečių kad jie užmokėjo savo taksus.

Prašant Amerikos Pasporto

Visuose atsitikimuose kuomet žmogus prašo Amerikos pasporto, jis turi pasiųsti pilietystės darodymą. Naturalizuotas pilietis turi pristatyti naturalizacijos certifikatą arba certifikuotą kopiją teismo rekordo. Žmogus, kuris įgijo pilietystę tėvų naturalizavimu turi pristatyti tėvo naturalizacijos certifikatą arba certifikuotą kopiją teismo rekordo. Ateivio moteris kuri įgijo Amerikos pilietystę ištekėjimu arba vyro naturalizavimu (prieš rugsėjo 22 d., 1922 m.) turi aplikacijoj pranešti dieną ir vietą ištekėjimo ir turi pristatyti kokį nors darodymą vyro pilietystės.

Ateivio moteris ištekėjusi už Amerikos piliečio po rugs. 22 d., 1922 m., neįgijo vyro pilietybę. Tokiame atsitikime, pasportas neišduotas tokiai žmonai, ir neimama tokią Amerikos piliečio žmona, tik jeigu ji įgija Amerikos pilietystę. Bet tik ant vyro pasporto galima pažymėti, kad jį su juom sykiu važiuoja. Čion gimęs pilietis turi pristatyti gimimo certifikatą. Kuomet negalima išgauti tokio certifikato, tad afideivitą turi išpildyti tėvai arba gydytojas, kuris prie gimimo tarnavo, arba du arba trys liudininkai, kurių faktai bus priimti.

Kuomet žmogus prašo pas porto, turi pristatyti dvi fotografijas prie aplikacijos. Galima vieną fotografiją visos šeimynos pasiųsti, jeigu žmona, ar žmona ir vaikai sykiu važiuoja. Fotografijos privalo but ant plonos šviesios popieros, 3 x 3 colių didumo.

Liudininkas turi išpildyti ir pasirašyti ant afideivito ant aplikacijos formos užpakalio, ir turi asmeniškai vykti su aplikantu, kuomet aplikantas eina pas pasporto agentą arba jo pagelbininką prisiegti.

Liudininkas turi buti Amerikos pilietis. Kuomet žmogus turi išsibaigusi pasportą, kuris neša pasirašytą fotografiją, galima tą pavartoti vieton vesti liudininką.

Aplikacijos turi buti pristatytos asmeniškai Suv. Val. Pasportų Biurui. Tie Biurai randasi New Yorke, Bostone, Chicagoj, San Francisco, Seattle, ir New Orleans. Jeigu žmogus gyvena kitur, toli nuo šių vietų, jis gali pasiųsti savo aplikaciją Suv. Val. Apskričio arba Valstijos Teismo raštininkui, tam teismui, kuris įstatymu autorizuotas naturalizuoti ateivius.

Pasportų kaina yra $6.00. Pasportai geri ant dviejų metų, jeigu trumpesnis laikas ne pažymėtas. Bet galima pasporto laiką pailginti, užmokant $2.00, kitiems dvejiems metams. Pasportai nepailginami po šešių metų.

Svarbu naturalizuotam piliečiui, lankant svetimas šalis, atsiminti apie pilietystės išsibaigimą. Pilietystės gali buti pamestos, jeigu naturalizuotas Amerikos pilietis išgyvena 2 metus arba ilgiaus savo gimimo šalyje, arba 5 metus kitoje svetimoje šalyje. Bile Amerikos pilietis suvirš 21 metų pameta Amerikos pilietybę jeigu prisiegia ištikimumą svetimai valstijai, arba jeigu naturalizuotas kitoje šalyje.

Sandaros Pirmo Apskričio

Metinis

PIKNIKAS

NEDELIOJE

Birželio-June 7 diena

1931

MAPLE PARKE

METHEUN, MASS.

MAPLE PARKAS yra labai gražus. Jame yra graži vasarinė salė, kurioj jaunimas galės žaisti ir linksmintis. Gi pikniko programas bus nepa paprastai didelis ir įvairus. Dainuos

Stasys Paura ir Jonas Bulskis

Grajis Gera Orchestra

Taipgi bus visokių sportiškų žaislų. Rengėjai visus maloniai priims, pavalgidys, pagirdys ir palinksmins. Kviečiame visus atsilankyti ir linksmiai ir įspudingai laiką praleisti.

KELRODIS: Į Lawrence atvažiavę važiuokite Essex Strytu. Pasukite po kaire į Jackson Strytą ir jomi važiuokite iki parko. Palei parką rasite Maple Park Filling Station. RENGĖJAI.

ŠVEDŲ AMERIKOS LINIJOS

Dideli, Moderniški Motorlaiviai Keleiviams, Paštui ir Prekėms Pervežti

Tarp

NEW YORKO – KLAIPĖDOS

(Per Gothenburgą, Švediją)

SPECIALĖS EKSKURSIJOS Į LIETUVĄ

Visos išplaukia motorlaiviu

"GRIPSHOLM"

Gegužės 29 d. Ekskursija, Amer. Liet. Taut. Federacijos.
Birželio 27 d. Pirma "Jaunuolių Ekskursija" rengia Am. Liet. Ekon. Centras.
Rugpiučio 1 d. Specialė Lietuvių Ekskursija.
Rugpiučio 19 d. Amerikos Liet. Ekon. Centro Ekskursija.

Platesnių informacijų ir laivakorčių kreipkitės į savo laivakorčių agentą, ar bet kurią Švedų laivakorčių agentą, arba

SWEDISH AMERICAN LINE

181 No. Michigan Ave., Chicago, Ill.
21 State St., New York, N. Y.; 10 State St., Boston, Mass

Į LIETUVĄ — Į AMERIKĄ

KLAIPEDON

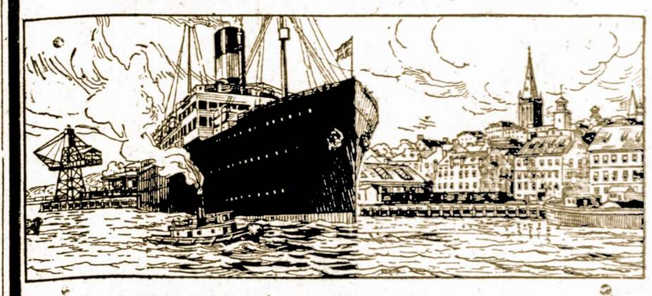

SKANDINAVU-AMERIKOS LINIJA

ATLANKYKIME LIETUVĄ

Remkime Savo Uostą — Klaipėdą!

Kam baladotis po svetimus kraštus, kuomet del lietuvių yra palaikomas nuolatinis susisiekimas New York — Kopenhaga — Klaipėda

L. R. K. SUSIV. AMERIKOJE
Pirmoji Ekskusija Geg.-May 29 d.
Laivu "FREDERICK VIII"

Linksmiausia Vyčių Ekskursija
TIESIOG Į KLAIPĖDĄ
Laivu "HELLIG OLAV"
Birželio-June 6 d.

Amerikos Lietuvių Jaunuolių Ekskursijos
Rengia
Amerikos Lietuvių Ekonominis Centras
Liepos-July 3 d. Laivu "FREDERIK VIII"
Liepos-July 25 d. Laivu "UNITED STATES"
A. L. Laivakorčių Agentams Kooperuojant

Visos pastangos bus pašvęstos padaryt kelionę atmintina ir pilna įvairumų ir malonumų del tų, kurie dalyvaus ekskursijoje
Reikalaukite Nuo Savo Agento Laivakortės ant

SCANDINAVIAN-AMERICAN LINE

Lietuvos Paštų Valdybos Kotragento Paštui Vežioti
27 Whitehall Street, New York City
248 Washington St., Boston, Mass. 130 La Salle St., Chicago, Ill.
969 St. Antoine Street, Montreal, Que. Canada.

SANDARA

AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖS SANDAROS LAIKRAŠTIS

Lithuanian Weekly
Published Weekly on Friday by the
Lithuanian National League of America

Editorial Office:
3236 South Halsted Street · Telephone Calumet 3277

SUBSCRIPTION RATES:
$2.00 per year in the United States
$3.00 per year in Canada and all foreign countries

Entered as second class matter OCTOBER 25th, 1928, at the Post Office at Chicago, Illinois, under the ACT OF MARCH 3, 1879.

Sandara yra savaitinis laikraštis, leidžiamas kas penktadienis. Leidžia Amerikos Lietuvių Tautinė Sandara, 3236 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Užsisakymo kaina
Suvienytose Valstijose metams $2.00
Užsienyje metams $3.00

SANDAROS PLATFORMA LINK LIETUVOS IR LIETUVYBĖS

Laisva Nepriklausoma Demokratinė Lietuvos Respublika.

Vyriausia šalies valdžia ir suverenas yra pati tauta, išreiškianti savo valią, slaptu ir teisėtu balsavimu visų pilnamečių ir pilnateisių gyventojų — vyrų ir moterų.

Lietuvos Respublikos ir visos Lietuvių Tautos sostinė ir tautinio bei kulturinio gyvenimo centras yra Vilnius.

Visuotinas bešališkas švietimas ir mokslo bei kulturos kėlimas tarpe Lietuvos ir išeivijos lietuvių.

Kuoartimiausi broliški ryšiai tarpe Lietuvos ir plačiosios išeivijos Jungtinėse Valstijose ir kitose šalyse.

Bendros pastangos ir veikimas įgyvendinti Lietuvoj ir visoj tautoj plačiausius demokratybės principus.

Visiems žmonėjimams ir sąžinės įsitikinimams tolerantiškumas ir atskyrimas tikybinio veikimo nuo poltinio.

Konstitucijos garantijos piliečių teisėms ir piliečių ištikimybė Konstitucijai.

Atsižvelgiant į tautos ateitį — pastangos priaugančiąją lietuvių kartą — jaunuomenę, išauklėti sveiką, apšviestą ir tautiškai susipratusią.

Amžina kova už Lietuvos sostinę Vilnių visais galimais budais — be Vilniaus nenurimsim.

APSISAUGOJIMUI NUO DEMORALIZACIJOS

Jau greit bus metai, kaip SLA. Chicagos seime atsikratyta nuo bolševikų ir jų agitatoriai išmesti už tvoros. Toks žingsnis buvo padarytas del organizacijos labo, nes ilgų laikų praktika parodė, kad su bolševikais negalima gyventi vienoj stuboj.

Ir taip pasilikom vieni rupintis organizacijos gerove ir brolišką vieni kitiems gelbėti. Šitaip jautėsi kaikurie SLA. delegatai grįždami namo iš seimo. Bet Amerikos lietuvių istorijoj toki ramumo gadynė yra retas dalykas. Tolimi griaustiniai pasigirdi del p. Gegužio priklausimo ne tai angliakasių unijai, kuriai pritaria tulos sriovės vadai. Unijos ir SLA. reikalai mažai ką bendra turi, bet del politinių išrokavimų jie galima sudėti į kruvą.

Tačiau tikroji audra užėjo, kuomet buvo baigta tyrinėti Devenio paskolos byla. Del SLA. Pildomosios Tarybos, ypač sekretorės, nepaisymo ar neatsargumo, organizacijai padaryta nuostolių virš $30,000. Beabėjo, kiekvienas narys turėjo čia teisės ne tik patilomis rugoti, bet ir griežtai perspėti atsakomingus asmenius, kad tokie dalykai nebus toleruojami. Suvažiavusios komisijos rekomendavo apkaltinti keturius SLA. Pildomos Tarybos narius; P-lė P. Jurgeliutė gavo dar speciali apkaltinimą. Bet nė iš vieno jų nebuvo reikalauta rezignacijos. Reiškia, jie pasilieka vadovauti organizacijai iki sekančio seimo. Tenka irgi pastebėti, jog paskolos tyrinėjimai neiškėlė aikštėn fakto, kad bile vienas balsavusių ar davusių minėtą paskalą butų žinojęs, kad ji yra mažos vertės.

Bet vėlesniuose ginčiuose ir triukšmingam susikirtime daug svarbių faktų nušluota į šalį. Visų nelaimių kaltininkai apšaukti tik du — p. Gegužis ir Vitaitis; kiti arba užmiršti arba dovanoti, kaipo nepavojingi tulų kritikų politinėm ambicijom. Clevelando savaitraštis, norėdamas pagriebti jautį už ragų ir atsilyginti dideliam juodmarškinių priešui, ėmė atakuoti p. Vitaitį "Tėvynės" redaktorių pradžioj del Lietuvos politikos, o vėliau ir del SLA. Purvų mėtymo konteste šis savaitraštis atsistojo gana aukštoj vietoj.

Mes suminėjom kontestą, todel, kad neoficialėj Amerikos lietuvių sostinėj yra vienas dienraštis, kuris šiam numylėtam sporte lenktiniuoja su Clevelando savaitraščiu. Vienas jų eina iš kairės, kitas iš dešinės, bet abu prię vieno tikslo — galutinai diskredituoti ir apjuodinti tas dvi ypatas, kurios per tiek metų stovėjo SLA. priešaky, o sykiu su tom ypatom ir pačią tautiniai-demokratinę visuomenę. P-nas Vitaitis, nors nebalsavo už tą paskolą, tačiau jis yra pavojingas tiems, kurie neužsitarnavę nori pasigriebti į savo rankas organizacijos kontrolę.

Jeigu visi imtumėm triukšmauti ir niekas nedarytų nuoširdžių pastangų palaikyt ramybę ir lygsvarą, musų susivienijimas vietoj ėjęs pirmyn, pradėtų ridentis atgal į pakalnę. Neužmirškim, jog SLA. yra fraternalė, draugiškos pagalbos organizacija, o ne politinė įstaiga, kur partijos turi pilną laisvę šokti viena kitai ant sprando. Jeigu mes nudardėsim į kraštutinybę, tai fraternalizmas, to švelnutė gėlė nuvįs ir mirs SLA.

Vienok mes iki to neprieisim. Dauguma kuopų ir pavienių narių tvirtai tiki jog tik rimtais budais galima prašalinti trukumus ir sustiprinti savo organizaciją.

JEZUITAI TURĖS APLEISTI ISPANIJĄ

Naujoji ispanų valdžia nusprendė išvyti lauk jezuitus, tuos atkakliausius apšvietos ir laisvės priešus. Prie karaliaus Alfonso jie turėjo savo rankose daugybę mokyklų, bažnyčių ir beveik visą šalį.

Istorijoj jezuitai žinomi, kaipo vykintojai obalsio "tikslas pateisina priemones". Gali meluoti, vogti ir nukankinti asmenį jeigu jis geruoju nepripažįsta popiežiaus autoriteto. Jezuitų ordenas tapo įsteigtas Ignacijaus Loyola 1534 metais kovai su besiplečiančia reformacija. Lietuvoj jie pirmiausia pasirodė 1564 metais ir greit prisiplakė prie didžiunų ir karaliaus. Netikelių arba eretikų namai buvo deginami; bažnyčios naikinamos; katalikybė brukama prievarta. Jezuitai sykiu buvo ir dideli lenkintojai, nes lietuvių kalba atrodė jiem pagoniška. Krakuvoj 1612 metais buvo atspausdintos slaptos instrukcijos, visiem jezuitų viršininkam, kad jie nesivaržytų del priemonių.

Laikui bėgant šis ordenas pasidarė tikras diktatorius ir nesiskaitė su jokia valdžia apart savo didžiojo inkvizitoriaus. Padėtis pasidarė taip nepakenčiama, kad Prancuzija net 1594 metais turėjo juos išvyti. Bet keli metai atgal jie vėl grįžo. 1753 m. Portugalija iškraustė visus jezuitus; Šveicarija tą padarė 1848 m., o Vokietija — 1873 m. Žodžiu, Europoj nuo jų kratės kaip nuo kokios ligos.

Nenuostabu, kad pirmutinis rimtas republikoniškos Ispanijos žingsnis ir buvo pasiliuosuoti tų nuo nepakenčiamų jezuitų.

Apžvalga

VOKIETIJA NUTRAUKĖ PREKYBOS SUTARTĮ SU LIETUVA

Vokiečių valdžia pasidarė nepaprastai karinga. Už ištrėmimą iš Klaipėdos keliatos jų piliečių, Vokietija nutraukė prekybos sutartį su Lietuva. Kadangi musų eksportas į Vokietiją yra gana didelis, tai Lietuva turės mažiausia vieną milioną dilerių nuostolių į metus. Bet ar tas parblokš mus ekonominiai, tai dar klausimas.

Apie vidurį gegužės mėn. š. m. ministerių pirmininkas Tubelis pasišaukė pas save latvių korespondentą ir per jį davė vokiečiams atsakymą del jų griežtosios politikos. Ši pasikalbėjimą "Berliner Tageblatt" atpasakojo sekančiai:

Jeigu visi kivirčiai apsirubežiuoja ištrėmimu keliatos piliečių, Lietuva turėtų atiduoti šio klausimo išsprendimą Tarptautiniam Teismui Haagoj. Nuo to nenukentės musų valstybės vardas. Priešingai, mes įrodysim, jog norime gyventi taikoj su savo kaimynais.

Draugiškumas su Vokietija ir Rusija turi buti ašim musų užsienio politikos. Lietuva negali kovoti dviem frontais. Apart to, nuolatiniai konfliktai su vokiečiais atstumė dar toliau nuo musų Klaipedos krašto gyventojus.

Mažas nusileidimas kartais gelbsti atsiekti pirmaeilės svarbos tikslą.

GINAM NUO NEPAMATUOTŲ PUOLIMŲ

Šios laidos "Skaitytojų Balsuose" tilpsta Vinciuno straipsnis, kuriame jis pareiškia savo nepasitenkinimą kam "Sandara" užstoja p. Vitaitį ir Gegužį. Pasak rašytojo:

"Ginimas Vitaičio yra nevietoje, nes jis nėra Pildomos Tarybos darbus. Kigano redaktorium, samdomu seimas nuo seimo darbininku. Vitaitį ginti ir peikti tik galima už jo raštus "Tėvynėj", o ne už Pildomos Tarybosdarbus. Kita vel gynimas Gegužio, o nepaisymas kitų Pildomos Tarybos narių yra nesąžiningas ir nemalonus laikraštyje dalykas."

Mes, paprastai, vengiam kištis su savo "trigrašiu" ten kur nesam reikalingi. Bet šitam atsitikime, kuomet prieš p. Vitaitį buvo rašomos visokios insinuacijos ir grasinimai pasiųsti jį į beturčių prieglaudą, Sandara jautė ir dar tebejaučia pareigą užstoti tą SLA veikėją, kurio pasitarnavimai organizacijai yra visiem žinomi.

P-nas Vinčiunas, matyt, mažai tėmyjęs pastarųjų laikų spaudą, tikrina, jog musų gyvenimas S. Gegužio, o nepaisymas kitų Pil. Tarybos narių esąs nemalonus ir nesąžiningas dalykas. Kuom pasiremiant jis padaro tokią išvadą?

Greitomis sulipdyta koalicija, apie kurią p. Vinciunas, tikimes, yra girdėjęs, užkaria p. Gegužiui tokius prasikaltimus, kurių jis nėra padaręs. Kitų gi Pildomus Tarybos narių tie "karžygiai" neliečia. Pav. p-lė Jurgeliutė, Dr. Klimas ir Raginskas — balsavusieji už Devenio paskolą palikti ramybėj, kaipo nepavojingi.

Kadangi viskam yra rybos, tai ir iškalno suplanuoti šmeižtai prieš Gegužį, dabartinį SLA prezidentą, negali buti Sandaros remiami.

APDOVANOJO ORDINAIS

Tarp kitų amerikiečių, kuriuos Lietuvos valdžia apdovanojo ordinais, randame iš p. Juozą Šaliuną, A L. Rymo -katalikų susivienijimo sekretorių. Musų atstovybė Washingtone to asmens nuopelnus šiaip apibrėžia: "Amerikos Jungtinių Valstybių exkareiviui, savo laiku buvusiam Lietuvoj "Ir tai maž daug viskas. Daugeliui gali atrodyti, jog vyties kryžius suteiktas vien už tai, kad p. Šaliunas yra katalikų susivienijimo sekretorius.

Kiti ordinai įteikti Dr. W. S. Bainbridge, New York; Kun. Ant. Milukui, Maspeth, N. Y. ir gen. kons. P. Žadeikiui.

Tikėjimo Laisvė Ispanijoj Užrustino Popiežių

Naujoji Ispanijoj respublika paskelbė baisų dalyką— visi tikėjimai pripažįstami lygus ir katalikų bažnyčia netenka plačiųjų teisių, kurias ji turėjo monarchijoj.

Naujai išleistas įstatymas sako, jog nė vienas valstybės tarnautojas nebus verčiamas pareikšti savo religinius įsitikinimus. Visi tikėjimai yra lygus ir jokis neturi privilegijų.

Pasakymas, jog bedievis tiek vertas kiek ir gilus katalikas begalo įžeidė Romą. Naujai paskirtą Ispanijos atstovą Luis de Zulueta popiežius atsisakė priimti. Bet Ispanija del to nelieja ašarų.

Skaitytoju Balsai

SLA. REIKALAIS

"Sandaroje" karts nuo karto matyti straipsnių apie SLA. Paskutiniu laiku ypač daugiau apie Pildomą Tarybą, arba tikriau sakant apie gynimą Gegužio ir Vitaičio negu apie kitus reikalingesnius dalykus. Gynimas Vitaičio yra nevietoje, nes jis nėra Pildomoj Taryboj; jis yra organo redaktorium, samdomu Seimas nuo Seimo darbininkų. Vitaitį ginti bei peikti tik galima už raštus telpančius "Tėvynėje", o ne už Pildomos Tarybos darbus. Kita vėl gynimas Gegužio, o nepaisymas kitų Pildomos Tarybos narių yra nesąžiningas ir nemalonus laikraštyje dalykas. Jurgeliutė tiek pat yra kalta, kiek ir pats Gegužis, arba atžagariai: Gegužis tiek nekaltas, kiek ir Jurgeliutė. Pirmiausia, visa Pildoma Taryba yra kalta, kad davė paskolą, arba nutarė duoti paskolą bevertės namui, taigi čia nei Gegužio, nei kito keno negalima išteisinti ir visi lygųs kaltėje. Antra, dar Seimo nebuvo ir tikrojo **teismo** davinių nežinome, taigi "Sandaros" raštai ir toki raštai, kurie baltina Gegužį, o peikia Jurgeliutę, neturi teisingos krypties ir nuoširdumo. Kasgi atsitiktų su "Sandara", jei busiančiame SLA. Seime Gegužis liks kaltu lyginai kaip ir Jurgeliutė? Nuo kaltinimų apsistokime ir kada jau Seimas tik už metų, tai geriausia išanksto pakalbėkime apie busiančios Tarybos sąstatą. Butent: ką rinksime į prezidentus, sekretorius, iždininkus. Ir butų gerai, kad "Sandara" šiems reikalams karts nuo karto suteiktų vietos, nes rodos SLA. organe šiai agitacijai Seimų yra uždrausta.

— Vinciunas.

Visuomis Atitaiso Tilpusią Žinią!

Š. m. "Sand." 15 Nr. parašyta, tartum mane taikos teisėjas pasodino 2 savaitėm kalėjiman už katalikybės įžeidimą. Tikrybėj nuteisė vieną manųjų apaštalų — Pirmuną — Jušką. Jis padavė apygardos teismui apeliaciją ir turės buti išteisintas. Juk tik mažamoksliams kaltintojams —policininkams gali rodytis katalikybės įžeidimu sekančia tiesa išreikšta pirmumo necen zuruotuose lapeliuose: "Lietuviai, meskite žydų sutvertą krikščionybę, nes ji yra pasenusi, pilna prietarų ir stebuklų, priešinga protui ir mokslui! Laikykitės savos geriausios pasauly tikybos—visuomybės..."

Prie progos gerbiamiems sandariečiams galiu pranešti, kad dabartinė Lietuvos valdžia ir tautininkų partija, lenktiniaudami su krikščionimis demokratais, kurie geresni katalikai, nelegalizuoja Visuomos, turinčios apie 3000 narių-kandidatų. Nors konstitucija laiduoja tikėjimo ir sąžinės laisvę, bet kaikurie policininkai (leiskim Dusetų nuovados viršininko padėjėjas Garnys), it eidami bažnyčios dešimtininko pareigas, kabinėjasi prie visuomiečių lapukų ir raštų — ne vien prie tuoj minėtojo. Taigi, kuomet vairininkai žvalgosi pašaliais, konstitucija ir gyvenimas eina skirtingais keliais. Jie mums ir oficiališkai nurodo, kad nesant lietuviško įstatymo, kaip legalizuoti naują religiją, neturi galimybės legalizuoti Visuomą. Tad kodel nelegalizuoja einant neatmainytais Rusijos įstatymais?! Kodel nesirupina išleisti lietuviškąjį įstatymą per šešerius metus, skaitant tik nuo visuomiečių įteikimo prašymo legalizuoti?!...

— Visuomis.

Anglų Bankai Reikalauja, Kad Vilnius Mokėtų Skolas

NUOŠIMČIAI UŽ BONUS ATSILIKĘ 15 METŲ

Lenkai tikisi nusikratyti skolų

Vilniaus miestas pradėjo peštynes su anglų finansistais. Per penkioliką metų jis nemokėjo nuošimčių už isleistus bonus ir tie nuošimčiai sudaro 80 dol. už kiekvieną 100 dol. vertės boną. Maža lenkai nori panaikinti senuosius bonus ir vietoj jų išleisti naujus, kas anglams padarytų didelių nuostolių.

Buvo kreiptasi į Lenkų atstovybę Londone su užklausimu kada bus mokami nuošimčiai. Palaukus keletą sąvaičių gauta atsakymas, jog "Lenkų finansų ministerija kategoriškai pareikalavo Vilniaus miesto sumokėti 5 nuoš. už bonus ne vėliau geg. 15 d."

Atėjo paskirtoji diena, bet čekio nėra. Lenkai, mat išgalvojo geresnį planą. Jie pareikalavo, kad kiekvienas "bondso" savininkas įrodytų, jog jis pats tiesioginiai pirko, o ne iš trečiųjų rankų. Bet jeigu anglas pirko boną iš ruso ar vokiečio, tuomet nė nuošimčių nė pačios sumos negaus.

Kalbamieji bonai buvo išleisti 1912 metais sumoje $2,500,000.

NORWOOD, MASS.

Iš SLA. 131 kp. susirinkimo laikyto Gegužės 20 d., 1931

Perskaičius protokolą duotas raportas iš "Palangos Ponaičio", kuris buvo suloštas Bostono artistų iš kurio pasirodė, kad nežiurint į priešų agitaciją ir gamtos spaudimą su audringu lietum, vis viena dar gauta pelno užtektinai laikyti susirinkimus per pusmetį. Čion priklauso didelė garbė bostoniečiams už jųjų pasišventimą padirbėti del musų naudos, ypač tokiame blogam ore atvažiuoti ir atlikti tokį neapkainuojamai didelį darbą, ko Norwodiečiai negalės užmiršti ne atsilyginti.

Skaičiuje naujų narių įsirašiusių į kuopą pastebėjau ir Norwoodo stambų biznierių p. Babila, kuris įsirašė ant aukšto laipsnio pašalpos ir pomirtinės. Tai linksma žinia, po draug reikia tikėti į obalsį "savi pas savus." To kuopos nariai neužmirš. Netariant ačiu neatsilankiusiems nariams, nutarta skubinai rengti Pikniką į kurį, beabėjo, nariai visi susirinks, nes visos Mass. Valstijos kuopos užkviestos ir kas nedalyvaus, tai gailėsis.

Piknikas įvyks birželio 7 d., 1931 m., Oak Grove Darže, ant Bullard St., No. Walpole Mass.

Neoficialis Koresp.

Pastabos

Vėliausia Lietuvos Kaimo Poezija

Vargstam kaip šunės siauroj pašiurėj
Butis neįmanoma.
Kaulai tik barška; per odą šiurpris replioja
Vis tik gyvename,
Širdis surudijo nuo juodų barščių;
Kaklas išpurto.
Sieloje kipšai kazoką trypia
Viskas į pragarą virto.
Kas mums už vargą atlygins
Jei litų ir Dievas pritruko.
O gal apkalbinti tarbomis
Ieškosim naujo giliuko.

K. Serapinas
Seredžius, 31-V-10.

Rusijoj Vietoj 60 Traktorių Į Dieną Padaroma Tik 13

VISAS PENKIŲ METŲ PLANAS TOLI ATLIKĘS

"Detroit News" korespondento pranešimai

Neseniai sugrįžo iš Sovietų šalies Detroito inžinierius P. Millard, kuris buvo skirtas prižiurėti Stalingrado laboratoriją. Pasikalbėjime su "Detroit News" korespondentu p. Philip Adler minėtas inžinierius pareiškė:

"Aš neturiu nieko prieš Sovietų valdžią. Ji buvo gera link manęs ir išpildė kiekvieną sutarties punktą. Bet ilgiau ten pagyvenęs, aš bučiau tapęs "cuckoo" arba pakvaišėliu.

"Kiekvienas taip susirupinęs pravedimu penkių metų plano į du ar tris metus, kad vien kalba apie tai, o nieko nedaro ir rezultate viskas atsilikę.

"Stalingrado dirbtuvėje buvo numatyta pagaminti apie 160 traktorių į dieną, o ištikro padaro tik tuziną. Ir tai stebuklas, atsižvelgiant į darbo sąlygas. Kiekvieną sąvaitę nepatenkinti bolševikų komisarai išmeta iš dirbtuvės geriausius inžinierius ir darbininkus ir sodina kalėjiman kaipo sabotažninkus." ....

LIETUVOS VALDŽIA ĮTEIKĖ AMERIKIEČIAMS GEDIMINO ORDINUS

Washington, D. C.—Lietuvos Vyriausybė, už nuopelnus Lietuvai, pažymėjo du asmeniu, apdovanodama juos ordinais.

Žinomasai Lietuvos bičiulis Dr. William Seaman Bainbridge iš New York City, apdovanotas D. L. K. Gedimino ordinu, antro laipsnio, o Kun. Antanas Milukas, lietuvių parapijos klebonas Maspeth, N. Y., jo 40 metų literatinei darbuotei pažymėti, apdovanotas D. L. K. Vytauto ordinu, trečio laipsnio. Abiems ordinus įteikė Lietuvos Ministeris B. K. Balutis gegužės mėn. 25 d. New York'e.

Taip pat šio mėnesio pradžioje Washington'e buvo įteikti ordinai Lietuvos Generaliniam Konsului New York'e pulk. P. Žadeikiui — D. L. K. Vytauto ordinas, trečio laipsnio, ir L. R. K. Susivienijimo sekretoriui p. Juozui Šaliunui, Amerikos Jungtinių Valstybių ex-kareiviui, savo laiku buvusiam Lietuvoje, — Vyties kryžius.

Mano Kampelis

Rašo Padnackas

LENKŲ ministerių kabinetas, kuriam pirmininkavo pulk. Slawak įteikė savo rezignaciją. Jis buvo sutvertas pabaigoj pereitų metų ir negalėjo atlikti nieko ypatingo.

Trejetą sąvaičių atgal finansų ministerija, norėdama išgelbėti šalį iš finansinio krizio, nusprendė sumažinti 15 nuoš. visiem karininkam algas. Marš. Pilsudskis, kurio visa galybė paremta kariškiais, griežtai pasipriešino algų nukirtimui ir ministerių kabinetas turėjo nusileisti. Tas ir privedė prie valdžios krizio.

VOKIETIJA parduodanti Lietuvai daug ginklų. Iš Vilniaus atskrido žinia, jog geg. 20 d. per Kibartus pervažiavęs užplembuotas traukinys, kuriam buvę 10,000 granatų, 2000 šautuvų ir 50 kulkosvaidžių. Antras amunicijos traukinys atvykęs pora dienų vėliau. Paleisdama tokias žinias, Varšuva mano įtikinti pasaulį, jog Lietuva turi slaptų militarinių sutarčių su Vokietija. Tikrenybėj gi vokiečiai ima eiti prieš mus.

PASAK, anglų užsienių ministerio Hendersono, daugely šalių jaučiama didelė bedarbė, neturtas ir badas. Žmonės vaikšto gatvėmis ir negali rasti darbo, kad nusipirkt duonos kąsnį sau ir šeimynom. Tuom tarpu Europoj ir Amerikoj aruodai plyšta nuo grudų perviršiaus ir nėra kur jų dėti. Esam atsidurę užburtam rate iš kurio niekas nežino kaip išeiti.

P-NAS JUSTINAS KULIS iš Chicagos, galima bus skaityti vienu nuoširdžiausių jaunimo rėmėjų.

Pabaigimui sezono Jaunoji Birutė turės lietuvių kalbos ir dainavimo kontestą. Delei lėšų stokos sunku buvo rasti tinkamas dovanas. Bedarbė daugelį palietė. Bet p. Kulis, atsilankęs į Sandaros svet. kur Jaunoji Birutė laiko savo pamokas, išėmė čekių knygą ir išrašė $10 nupirkimui kontesto dovanų. "Tegul musų vaikučiai geriau stengiasi išmokti tėvų kalbą" buvo jo pastaba.

GYVULIŲ garbinimas dar praktikuojamas daugely šalių. Ant valstybinės Siamo vėliavos nupieštas baltas dramblys. Kuomet tokios rųšies gyvulys gimsta arba pagautas jis tuojau nuvedamas prie karaliaus, apkrikštinamas ir laikomas šventu iki gyvos galvos. Vietos žmonės mano, jog kiekvienas baltas dramlys turi savy mirusio sielą, kartais net paties pranašo Budos.

SENOVĖS Aigipte jautis buvo šventas sutvėrimas. Nė viena moteriškė negalėjo prie jo prisiartinti. Jaučiui mirus visi giliai liudėdavo ir liekanas iškilmingai sudegindavo ant uolos.

Keleiviai pasakoja, jog šių dienų Indijoj apart karvės, dar garbinamos ir musės. Nežiurint kaip jos kąstų vasaros metu, tikėjimas draudžia jas užmušti.

VALPARAISO, IND. neseniai užsibaigė pagarsėjusi Kirkland byla. Jis buvo kaltinamas išgėdinime ir nužudyme jaunos mergaitės Arlene Draves. Pirmą sykį jis buvo nuteistas visam amžiui kalėti. Nagrinėjant bylą išnaujo Kirkland gavo nuo 1 metų iki 10. Perskaičius nuosprendį teisme įvyko nepaprastas incidentas. Vienas kaltinamo advokatų buvo kumščia perblokštas už įžeidimą valstijos liudininko. Kitas advokatas buvo suareštuotas už iškeitimą beverčio čekio; o trečias advokatas tapo suimtas už važinėjimą automobiliu esant išsigėrus.

Pranešimas

Dr. A. J. Bertash

perkėlė savo ofisą į

756 W. 35th Street

N. E. corner So. Halsted ir 35 gatvės

Tel. Boulevard 5913 ir 5914

Valandos: 1—3 P. M. 6:30—8:30 P. M.

Dr. S. Naikelis

perkėlė savo ofisą į

756 W. 35th Street

N. E. corner So. Halsted ir 35 gatvės

ir permainė telefoną į

Tel. Boulevard 5914 ir 5913

Valandos: 2—4 P. M. 7—9 P. M.

Sandariečiais Esame; Sandariečiais Bukime

Zosė Vitaitienė

Perskaitęs tokį antgalvį, turėtų buti kiekvienam Sandariečiui-tei aišku, kad budami Sandariečiais, turime Sandarai ir dirbti. Vienok yra tokių narių, kurie kitaip daro; esti Sandariečiais, bet kitiem dirba — tai geriau butų, kad tokie nariai pažintų save ir savo naudingumą.

Pažindama sandariečius ypatiškai, negaliu praleisti nepasakius porą teisybės žodžių.

Štai neseniai įvyko Connecticut Valstijoje Sandaros Apskričio suvažiavimas, į kurį atvyko iš Brooklyno ne Sandariečiai, o Sandariečių priešai, ir juos ten priima kaipo kokius didelius ir prielankius svečius. Kuomet šie Brooklyno svečiai pamato Sandariečių tokį prielankų atsinešimą, tuojau tie svečiai pakinko Sandariečius į darbą ir prašo, kad Sandariečiai suruoštų jų laikraščio naudai pikniką. Man yra nesuprantama, kodel Brooklyniečiai kreipiasi į Conn. Sandariečius. Jų nuolatinis ant Sandariečių puolimas, šmeižimas, visokiais nešvariausiais budais Sandarą ir jos veikėjus, vienok žinodami, kad Conn. valstijoj Sandariečiai yra įtekmingi, kreipiasi į jus biznio reikalais.

Kodel Conn. Sandariečiai apsiėmė jiem dirbti yra tiesiog man nesuprantama ir aš budama sandarietė stebiuosi iš tų Sandariečių, kurie yra tiek daug energijos ir laiko padėję Sandarą palaikyti ir jos principus į gyvenimą vykinti. Šiandieną Sandarai yra reikalinga kiekvieno Sandariečio pasidarbavimas. Dirbdami savo organizacijai, turėsime nors moralę paramą, o kuomet esame moraliai patenkinti, tuomet materialiai tikrai pasiseks.

Jeigu Conn. Valstijos sandariečiai nežino ant kiek tokie svečiai yra prielankųs Sandariečiams, tai aš priminsiu porą faktų tik iš keletos mėnesių.

Sandaros 30 kp. rengė šeimynišką Vakarėlį sugryžusiam Visuomenės ir Sandaros įsteigėjui A. B. Strimaičiui. Brooklyno "Svečiai" šį musų darbą niekino, biaurojo ir vadino "Tautos Priešais".

Neužilgo po to, buvo surengtas kitas draugiškas vakarėlis paminėjimo 16 Vas. Į šį vakarėlį atėjo pora žmonių ne apvaikščioti šią svarbią tautos dieną, bet todel, kad galėjus aprašyti viską atbulai, ką žinoma ir padarė.

Vėliau, kuomet įvyko prof. Biržiškos išleistuvių vakarienė ir jame kalbėjo A. B. Strimaitis, tai Brooklyne paleido visokių nebutų paskalų. Delto kad Strimaitis yra Sandarietis. Net pats prof. Biržiška demokratiškai kalbėjo ir pono Strimaičio kalbą patvirtino, tik, žinoma, kitokiais žodžiais.

Dar but galima ir keletą kitų faktų paminėti kiek čia Brooklyne musų Sandaros veikėjai yra nuolatos šmeižiami.

Turėdami tokius faktus priešakyje, ar galima jiem taip prielankiai dirbti, kuomet jie apsisukę Sandariečius visaip koliojo. Juk ir aš dainavau, jų surengtame bankete, o po bankieto, tai šmeižtais ir intrigomis gavau padėką.

Todel, gerbiami Sandariečiai, dirbkime sau ir ko greičiau patys pasidarysime disciplinuotais, tuo sparčiau musų organizacija augs.

Conn. Valstija yra netoli New Yorko. Galime nors kartą į metus tokius išvažiavimus surengti; piknikuose kalbų pasakyti. Juk turime savo Sandariečių gerų kalbėtojų, tik reikia pirmiausiai atsiminti, kad esame Sandariečiai ir

Sandariečiais bukime!

Kam savo energiją eikvoti svetimiems, kuomet musų pačių reikalai stovi. Geriau turėti porą šimtų gerų, tvirtos valios žmonių, negu tukstantį svyruojančių.

Vakarai dirba, o rytiečiai snaudžia; kuomet galima dirbti sau, tai jie kitų darbus apsiima dirbti; — savus palieka. Čionai rytuose yra galimybė. Reikia atvirai kalbėti, o ne ten užkulisiais snabždėti. Vasarą galime piknikus rengti į kuriuos atvažiuos ir New Yorkiečiai. Žiemą vakarus į kuriuos atvažiuos iš kitų kolonijų į New Yorką.

Seimas Arti

Štai už porą savaičių įvyksta Sandaros Metinis Suvažiavimas, Detroite, Mich. Į šį Seimą suvažiuos keleta desėtkų delegatų, kurie svarstys musų brangios organizacijos reikalus. Aš manau, kad šiame Seime girdės iš Centro Valdybos Darbuotės gerų vaisių. Per šį trumpą periodą matysime ant kiek Sandara pakilo. Į jų atsišaukymą atsiliepę ir kitų kolonijų — kuopos, o kiti dar ne, bet vienu sykiu žaibo greitumu negalima tikėti, kad visi pabustų.

Tegul šis Seimas vienbalsiai nutaria, priešų darbus kelti aikštėn, kurie nori lošti neva prieteliais, o tikrenybėje gatavi Sandariečius vandens šaukšte nuskandinti. Ne bereikalo yra patarlė, Kas neveikia, tą ir nepeikia.

Atrado Kulturą 6000 Metų Senumo

Ekspedicija, vedama vokiečių barono von Oppenheim, bekasinėdama Mezapotamijos slėnyje, atrado palaikus Subareanų civilizacijos, kuri, mokslininkų nuomone, gyvavusi 3000 metų prieš Kristaus gimimą.

Tuo atkasimu tikimasi nustatyti ryšį tarpe Subareanų ir Agiptiečių civilizacijų, nes Subareanai išleido keturias savo karalaites už Agipto karalių.

Tell-Halaf (atkastas miestas) pamažu atidengia savo paslaptis, pasakė baronas von Oppenheim.

Ilgą laiką mes laukėme tą Mezapotamijos šalį, kur Tell-Halafo miestas randasi, nes mes senai žinojome, kad toje dalyje slepiasi svarbųs arkeologiniai turtai. Tie kasinėjimai buvo pradėti 1911 metais ir darbui įpusėjus buvo karo sutrukdyti. Tik 1927 m. tas darbas buvo atnaujintas ir po trumpo laiko buvo gauti geriausi rezultatai.

Tell-Halefo miestas buvo pastatytas viduryje dykumos, tarp žaliuojančių palmių ir gaivinančių šaltinių. Jis greitai vystėsi ir tapo Subareanų civilizacijos Centru.

Visa tai paaiškėjo iš užrašų, kurie buvo užrašyti ant apdumto miesto sienų likučių. Reikėjo iškasti net 90 pėdų pakol buvo atkasti įvairųs stulpai, bei pairusios namų sienos.

Tarp tų iškasėnų buvo rastos stovylos įvairių dieviškų esybių. Trys iš jų buvo 20 pėdų aukštumo ir kadangi jie buvo nukalti iš kieto akmens, tai jie išsilaikė nesunaikintais iki šių dienų. Pirmas iš jų buvo žinomas kaipo valdovas dangaus ir žemės, lietaus ir oro, stovintis ant buliaus nugaros; jo žmona, dievaitė, stovėjo šale jo ant tigrės nugaros; ir netoli jų buvo jų sunus, saulės dievas, su liutu po jo kojomis.

Taipgi buvo iškasta daugelis visokių indų bei įrankių. Daugelis verandų ir maldyklų prieangių rėmėsi ant stulpų moteries pavidale.

Nors biblija tvirtina, kad pasaulis buvo sutvertas tik 3000 metų prieš Kristaus gimimą, kaip kurie iškasti indai ir stalai yra senesni už tą biblijos nustatytą laiką. Atsimenat, kad žmogus, nepradėjo statyti namus, indus, nei stovylas nuo pirmos "sutvėrimo" dienos, tas atkasimas vėl užduos per šnipą uoliesiems biblijos sekėjams.

Austrija Nepriima Lenkiškų Kiaulių

Varšuvoj tapo paskelbta, jog Austrija atsisakė įsileisti lenkiškus gyvulius, kurie esą nesveiki.

Tikroji tačiau priežastis numatoma Vokietijos įsimaišyme, kuri keršina lenkams.

TABOR FARM "FLOATAS" LAIMĖJO PIRMĄ PRIZĄ

Gegužės 10 d. Benton Harbor ir St. Joseph, Mich., buvo taip vadinamos "Blossom" (žydėjimo) savaitės iškilmės. Žmonių susirinko apie 125,000. Iš įvairiausių vietų dalyvavo papuošti vežimai-"floats".

Kadangi Michigan valstijoj yra daug resortų, tai ir jie turėjo savo "floats". Tabor Farm resorto "float" laimėjo antrą prizą.

Tas gražus "float" arba papuoštas vežimas yra vaizduojamas šiame paveiksle. Tabor Farm, kaip žinia, priklauso p. J. J. Bachunui.

Ši Farma yra plačiai žinoma netik lietuvių, bet Amerikonų tarpe, nes joje kas vasarą praleidžia vakacijas tukstančiai žmoių. Tai yra viena iš moderniškiausių šioj apielinkėj rezortų vieta.

Sandaros Spaustuve Atlieka

Visokius Spaudos Darbus Greitai, Tinkamai ir Pigiai

Spausdiname įvairias biznieriams blankas, business cards, atskaitas, bilas, Letterheads ir kitus.

Draugijoms: konstitucijas, įstojimų blankas, plakatus, "Show Cards", atvirutes ir t. t.

Didžiausius pagarsinimus, knygutes, programus, pranešimus bei pakvietimus (invitation cards) ir kitus spausdinius.

Ypatingą domę kreipiame į užsakymus iš kitų kolonijų.

Taigi Visais Spaudos Reikalais Kreipkitės į Sandarą, o Užtikrinam, Kad Gausite Gerą Patarnavimą.

SANDARA

3236 South Halsted Street, Chicago, Ill.

Telephone Calumet 3277

Amerikos Lietuviu Gyvenimas

WINNIPEG, CANADA

Kuo atsižymi Markso teorijos skelbėjai.

Gal ir su žiburiu ieškant po platų pasaulį nerastum niekšesnio gaivalo, kaip tie raudoni komunistai.

Jie tiek įkyrėjo lietuvių visuomenei, kad ir tvirčiausių nervų žmogų išveda iš kantrybės

Dar nepaspėjus susitverti W. L. D. "Kulturai", tuojaus pasklydo per jų numylėtą spaudą visokios nesąmoningos žinios.

"Laisvės" No. 96. Balandžio 23 d. Du broliukai abu Juozai verkia krakodilio ašaromis, kad fašistai suka sau lizdą.

J. U. diktuoja, o jau antras J. Bitis rašo, sekamai:

Bet matydami kas kartą vis daugiau ir daugiau kylantį darbininkų susipratimą, atsirado ir keletas fašistų, kurie sumanė čia susitverti fašistinę draugiją. Prisirašė 4 špitolninkai, 3 garantuoti fašistai, vienas save vadinantis "socialdemokratas" ir dar kelios moteriškės, kurių tikslas yra labai aiškus. Tai bus tokia pati organizacija kaip visų fašistų; ji tarnaus Smetonai ir kitiems tokiems budeliams.

Reikia skelbti kovą šiai draugijai.

Argi čia ne niekšiškumas?

Argi yra pas ją nors kiek teisybės?

Matos aiškiai, kad J. B. tik šmeižtų burbulai, ir ant vėjo išėję sprogs ir pranyks, jie blogo nieko susipratusiems lietuviams nepakenks.

Užteks jam tik ant pora metų atsakyti.

J. B. sako, kad buk tai draugija susitvėrė iš aštuonių vyrų ir keletos moterėlių.

Matyt nieko apie ją negirdėjai ir J. U. nepagelbėjo tau gerai sudiktuot, kasė iš savo kepurės, bet berašydamas isteoriškai pridarei daug klaidų.

Draugija dabar turi 16 narių, moteries dar nei vienos neturi.

Toliaus sakai, kad draugija tarnaus Smetonai, ir kitiems tokiems budeliams. Tai jau čia visai nušokai kaip ožys nuo tilto.

Draugijos konstitucijoje yra pažymėta: asmuo, kuris prieštarautų demokratijos principams į draugiją negali but priėmamas.

Demokratija, tai yra laisvė žodžio ir spaudos.

Demokratiškai valdant, valdžia yra renkama visuomenės, apsisprendimu didžiumą balsų.

O ne koks nors fanatikas, vienas diktatorius, valdo paverges žmones.

Taigi demokratija yra priešinga visokiai diktaturai.

Todel ši draugija sutverta ant demokratinių pamatų, ir jos tikslas yra visiems aiškus.

Ji, kaipo kulturinė draugija, buvo apsibrėžus su kitoms draugijoms sugyvent geruose santykiuose.

Bet kas tau gali su komunistėliais sugyvent geruose santykiuose?

Porą savaičių atgal W. L. D. "Kultura" sumanė surengti šokių vakarą. Tai raudonukai stvėrės biaurių priemonių, kad padaryt jį neskaitlingu, arba visai suardyt.

Pradėjo skelbt visokias demogogiškas žinias. Mat draugija buvo nurendavus komunistišką salę.

Tuomet jie sumanė gerą metodą. Tame vakare, kuomet turėjo įvykti draugijos šokia, keletas idijotinių komunistelių vaikščiojo po lietuvių namus, ir pasakojo, kad, buk tai, kaipo fašistiškai draugijai komunistai atsakė salę; ir kitokias nesąmones skleidė.

Toki yra lietuvių išgamos, ir neverti jų vardo.

Biaurus buvo Judošius, bet toki žmonės šimtą kartų biauresni.

Susipratęs lietuvių jaunimas komunistišką raugalą nerėmė ir nerems.

Jų lakstymas nuėjo ant vėjo.

Balandžio 25 d. visviena W. L. D. "Kulturos" įvyko skaitlingas šokių vakaras; atsilankė gražios iš 80 asmenų publikos; visi gerame upe linksmai šoko iki vėlaus vakaro. Išsiskirstant buvo užganėdinti šiuo parengimu; pageidavo daugiau tokių pavyzdingų vakarų.

Kaip matyt nieko tavo, vargše, Juzeli, paskelbta kova šiai draugijai nepakenks, ir jusų visoki šmeižtai jos nesuardys, bet dar labiau uždegs lietuvluose meilę ir vienybę; su energija stos kovon prieš visokius parazitus — lietuvių išnaudotojus. Šiai draugijai yra plati dirva pletotis, nes ji savo įtakoje turi gražaus jaunimo.

Sunku tau, Juzeli, ją pavergt.

Į kitus tavo šmeižtus draugija nekreips jokio dėmesio, ir daugiau nebeaiškins.

— **Sandarietis.**

BROOKLYN, N. Y.

Gegužio 15, New York'o ir Brooklyn'o Sandaros kuopų bendrame susirinkime A. B. Strimaitis skaitė paskaitą, temoje **"Lietuvių Tauta ir Demokratybė".**

Nutarta surengti vasaros metu "Beach Party" abelnai imant čion Sandariečiai kruta, planuoja didelius darbus nuveikti, ypatingai paskaitomis. Vietinę politiką suinteresuoti dabar išeilės sekančią paskaitą skaitys iš eilės trečiasis buvęs "Sandaros" pirmininkas musų kuopoje, dabartinis "Tėvynės" redaktorius p. S. E. Vitaitis; o rudens sezonui rengia A. B. Strimaitis paskaitą "Kokia yra ir kokia turėtų buti musų vienybė".

Gegužės 17 d. sušaukta konferencija S. L. A. 8-to apskričio. Šis apskritis buvo nustojęs veikti nuo 1928 m. Šiame suvažiavime nutarta susijungti į bendrą ryšį 5-tam ir 8-tam apskričiams, ir pradėti veikimą, taip, kaip kad buvo 1917-18 m. veikiama.

Išrinkta apskričio valdyba iš šių asmenų: A. Mikalauskas — pirmininku, P. Bajoras — sekretorium, A. B. Strimaitis — iždininku, P. Peleckas — organizatorium.

Operetės draugija statė scenoje p. P. Bukšnaičio sulietuvintą Operetę **"Agurkai".** Kuomet sakau sulietuvintą, tai reikia suprasti, kad tikrai lietuviams pritaikintas veikalas. Jei p. Bukšnaitis sugebėjo taip pasirinkti veikalą, kuris taip artymai butų galima pritaikinti lietuvių gyvenimui, tai ar negalima atiduoti kredito jo gabumams musų dailės meno srytyje.

Dailės mėgėjai turėjo kupinas širdis pasitenkinimo. Artistai, pirmoje vietoje stovi musų Brooklyn'o žvaigždė p. M. Strumskienė, jaunos čigonaitės rolėje. Taip vaizdingai išpildinti šokius, ir arijas, tiktai p. Strumskienė tegali. Iš tiesų, ji išlaiko Brooklyn'o padangės šviesą, ir Operetės Draugijos Emblemą, savo nepaprastais gabumais.

Antras vaidintojas, tai jaunas V. Bukšnaitis, musų meno mylėtojo p. P. Bukšnaičio sunus. Jis jaunas lošėjas taip apsipratęs su scena, kad tarytum, gyvente gyvena joje. Dikcija — aiški, grynai lietuviška kalba; priegtam tvirtas, malonus baritono balsas, lemia jam didelią ateitį netik musų, bet ir Amerikonų scenoje.

Trečia, tai jauna, patogi šertvytaitė. Tai talentinga lošėja, turinti aukštą malonų soprano balsą. Seka nenuilstantis musų mėgėjas p. Kraučiunas — tenoras; Patanavičius — tenoras; Paltanavi-Morkus, Matusevičius, Vyšnius, Šteinys, Stepankus, Tamošauskas, Dumblys, ir visas Choras.

Matyt, kad nemenkai triuso pridėjo dirigentas p. X. Strumskis ir pats režiseris, p. P. Bukšnaitis; scenarai: p. Strumskienė su p. Šteiniu.

Pastatymas šio veikalo "Agurkai" duota didelio kredito "Operetės Draugijai", taip lygiai, kaip ir jos vadams.

A. B. Strimaitis.

Didžiausi Pasaulio Knygynai

Kolumbijos universitetas įsigys knygyną kuris savo didumu bus viršyjamas tik dviejų knygynų visoje Europoje ir vieno Amerikoje.

Didžiausias pasaulio knygynas yra Sovietų valstybinis knygynas Leningrade, kuris turi 4,600,000 knygų ir 240,000 laikraščių ir autobiografijų. Sekantis yra Paryžiaus Tautinis knygynas, su 4,500,000 knygų, 500,000 žemlapių ir planų, 122,000 rankraščių, 3,000,000 pašto ženklelių ir 250,000 medalių Kongreso knygynas Vašingtone turi 4,100,000 knygų.

GARSINKITĖS "SANDAROJE"

Atpigo Laivakortes

Tuojaus kreipkitės ir važiuokite per Sandaros Laivakorčių

AGENTURĄ

Šiuose bedarbės laikuose visiems lietuviams kurie tik važiuos per Sandaros Agenturą parduosime laivokartes į Lietuvą ir iš Lietuvos šia kaina:

Iš New Yorko į Kauną ir iš Kauno į New Yorką (round-trip) ant didžiųjų laivų (Europa, Bremen ir kt.) $177.00

Ant visų kitų laivų iš New Yorko į Klaipėdą ir iš Klaipėdos į New Yorką $150.00

Prie šių sumų dar reikia pridėti karo taksų $5.00 ir Lietuvos piliečiams pagalvinių taksų $8.00

Šis nupiginimas tęsis nuo kovo 2 d. iki Balandžio 30 d. ir nuo Rugpiučio 1 d. iki Spalių 15 d. šių metų.

Taigi visi kurie rengiatės važiuoti tuoj kreipkitės į Sandaros Agenturą, čia gausite visus reikalingus patarimus, patarnavimus ir geriausią kelionę į Lietuvą ir iš Lieutvos. Išpirktos laivakortės yra geros ant dviejų metų.

Visiems norintiems važiuoti parupiname pasus, vizas, sugrįžimui dokumentus ir kitus reikalingus raštus. Toliau nuo Chicagos gyvenantiems visus patarimus suteikiame laiškais.

Kreipkitės šiuo adresu:

Sandaros Steamship Agency

3236 S. Halsted St. Chicago, Ill.

A.L.T. Sandaros Conn. Valstijos 2-ro Apskričio

DIDELIS

IŠVAŽIAVIMAS

ĮVYKS

Ned., Bir.-June 7 d.

1931

KUHN'S PARK TUNXIS HILL

Bridgeport, Conn.

Kalbės Dr. ALFRED SENN, buvęs Lietuvos Universiteto ir dabar Yale Universiteto profesorius, Lietuvių Politinio Iždo pirm. V. M. Čekanauskas ir kiti.

Pradžia 12 val. dieną ir tęsis iki vėlai vakare. **Įžanga 25 centai ypatai.**

Gerbiama lietuvių visuomenė yra kviečiama skaitlingai dalyvauti šiame vasariniame IŠVAŽIAVIME. Kadangi Piknikui Parkas randasi labai patogioje vietoje, kad galima lengvai privažiuoti automobiliais, bussais ir gatvekariais, nes šale didelio kelio (Danbury State Road). Pats Parkas apsuptas dideliais medžiais ir pavasario laiku jame yra labai malonus oras.

Rengėjai deda didžiausias pastangas, kad viską tinkamai prirengus ir pilnai patenkinus atsilakiusius į šį išvažiavimą ir užtikrina, kad bus pavaišinti lengvais-skaniais gėrimais ir skaniais valgiais, pagamintais per Bridgeporto specialistus.

Programa susidės iš prakalbų ir įvairių žaislų, kaip tai: bėgimas maiše, trikojis bėgimas, blynų (pie) valgymas, obuolių valgymas ir bus daug kitokių lenktynevimų. Čia paminėtose lenktynėse daugiau atsižymėję gaus dovanas (prizus). Todel nekurie sportininkai turės progą pasižymėti ir gauti dovanas. O kiti turės progą susitikti su savo senais pažįstamais, nes tokių progų retai tepasitaiko susitikti ir praleisti linksmai laiką.

Taipgi musų visuomenės tarpe nemažai randasi ir politikierių, kurie interasuojasi įvairiose organizacijose politika, tad tie irgi turės progą susiėję pasitarti politiniais reikalais. Taip, kad visi atsilankiusieji galės atsiekti tikslą, del kurio lankėsi.

ŠIRDINGAI KVIEČIA RENGĖJAI.

KELRODIS: — Atvažiavus į Bridgeporto centrą automobiliais, reikia klaustis Park Ave. Park Ave. reikia važiuoti iki North Ave., pasukti po kairei ir važiuoti iki Monton Grove Cemetery. Ten imti kelias po dešinei — Danbury State Road, važiuti apie mylią ir bus kapinės kairėje, Parkas dešinėje, kur išvažiavimas. Gatvekariu — ant Fairfield Ave. imti Brooklawn karas ir važiuoti iki galo bėgių. Tada paima Tunxis Hill bussas ir priveža prie pat Parko.

K. ŠIDLAUSKO

APTIEKA

Kurioje galima gauti visokių gyduolių ir įvairių šaknų. Reikale kreipkitės:

373 BROADWAY
SO. BOSTON, MASS.

Lietuviškų Čeverykų Krautuvė

90 MILLBURY ST.
Worcester, Mass.

Vincas Česna, dabar parduoda visą tavorą atskirai. Nori išparduoti viską kuogreičiausia. Prieinamos kainos.

BRONIS KONTRIM

Lietuviškas Constable, Real Estate, Insurance Broker ir Justice of the peace.

120 Marine Road, So. Boston, Mass.

Tel. So. Boston 2483 — W.

Tel. Park 2240-4274-4383

PETER BROTHERS

COAL, WOOD & LUMBER

Geras Patarnavimas

161 WASHINGTON STREET
WORCESTER, MASS.

National Ice Cream Co.

Darydami kokius parengimus reikalaukite musų Ice Ice Creamo ir toniko. Visiems suteiksiu tinkamą patarnavimą.

P. A. DĖDYNAS

96 MILLBURY ST. WORCESTER, MASS

Telefonas: Park 7984

Garadžiaus Telefonas So. Bost. 0777 — Stubos Telefonas So. Boston 1463-J

PARKWAY AUTO SERVICE

SAVININKAS VIKTORAS VAITAITIS

Parduodam naujus Studebaker'us ir Erskine'us. Taipgi taisome visokios išdirbystės automobilius. Parduodame Gulf ir Sinclair gazoliną. Parvežam nuo kelio sugadintus automobilius, teikdami geriausi patarnavimą už prieinamiausią kainą. Visuomet kreipkitės pas mus o busit užganėdinti.

415 OLD COLONY AVENUE SOUTH BOSTON, MASS.

P. J. AKUNEVIČIUS

LIETUVIS GRABORIUS

SUTEIKIA GERIAUSĮ PASKUTINĮ PATARNAVIMĄ

Už pilną pagrabą galima apsieiti su $80 ir augščiau ui didelius, O už vaikus nuo $20 ir augščiau. Patarnauja gražiai ir pigiai.

OFISO IR GYVENIMO ANTRASAS:

250 Broadway So. Boston, Mass.

Telephone So. Boston 4486

CHICAGOJE

"DECORATION DAY"

Gegužės 30-ta—Kapų Puošimo Diena

Kadangi tą dieną susirenka tukstančiai žmonių į kapines su tikslu papuošti savo giminių bei draugų kapus. Taigi, Tautiškų Kapinių vadovybė, naudodamasi ta proga, kas metai surengia ir taip vadinamą metinį apvaikščiojimą. Šiais met. taip gi reng. tą dieną atžymėti su platum, įvairių programu, kuris susidės iš tai dienai pritaikintų dainų, kalbų ir deklemacijų. Taigi, kuriems laikas leis, dalyvaukime Tautiškose kapinėse gegužės 30, Kapų Puošimo Dienoje.

Verkia krakodiliaus ašaromis

Vietos komunistų dienraštis verkia krakodiliaus ašaromis, kad buk jie, komunistai, nebuvo kviesti dalyvauti kapinių apvaikščiojime, ir kad jie yra išmesti iš kapinių vadovybės. Na, ir kas užtai kaltas? Niekas kitas, kaip tik patys komunistai ir todel užtai nepritinka raudoti.

Gal kas gali pasakyti, kad čia yra varoma kokia peiktina politika? Nieko panašaus. Kapinės yra reikalingos visiems žmonėms ir todel ten susirenka visokių pažiurų bei įsitikinimų žmonės, didžiumoje su skaudančiomis širdimis. Tad ir tos dienos prakalbų bei dainų programas turi but toksai, kuris neužgautų susirinkusiųjų jausmus. Bet komunistai to nepaiso; jų kalbėtojai stengiasi sukelti revoliuciją, jų chorai gieda ne liudėsio giesmes, bet revoliucionieriškas, kurios kapinėse netinka. Taigi, kapinių vadovybė gerai ir daro, kad "revoliucijonierius" iš kapinių išvarė.

Be melo; nei žinksnio

Jie sako, kad buvo paimta Černiausko daržas ir atsakė, ir todel ten jau rengia bolševikai. Bet jeigu komunistėliam rupi Tautiškų Kapinių gerovė, kaip jie kad sakosi, tai jie turėjo pasakyti, kad Taut. Kapinių lotų savininkai rengia pikniką Justice Park darže. Bet jie to nepadarė. Reiškia, jųs visi suvažiuokite ir paremkite kapinių priešus. Bet mes gerai žinome lietuviškoji visuomenė susirinks į Justice Park daržą ir parems Tautiškas Kapines.

Sako davė ir vėl atėmė skelbimą

Gerai ir padarė. Na, ir kokia nauda duoti skelbimą. kuomet jie prie kiekvienos progos visaip biauroja Lotų sav. valdybą ir direktorius? Kuomet komunistai taps civilizuotais žmonėmis, tuomet jie gaus ir skelbimus.

Rep.

Dar Daugiau Ateivių Apleidžia Ameriką

Kuomet gyvenimo aplinkybės čia pasunkėja, daugelis ateivių grįžta į savo gimtinį kraštą. Pabaigoj pereitos sąvaitės apie šimtas emigrantų apleido Chicagą kelionei į Europą. Kelionės išlaidas apmoka Suvienytų Valstijų valdžia, nes tie asmenys taip suvargę, kad neturi iš ko nusipirkti ir maisto.

Lietuviai Vaduokime Vilnių

Aš manau, kad Amerikoje nėra nė vieno lietuvio, kuris nenorėtų, kad tas didžiausias ir gražiausias Lietuvos miestas jai priklausytų. Vilnius Lietuvai yra brangus ir reikalingas visais atžvilgiais: ekonominiu, kulturiniu, istoriniu ir strateginiu.

Nėra abejonės, kad Lietuva, atgavusi Vilnių, sustiprėtų ekonomiškai, nes prie jos prisidėtų vienas trečdalys jos teritorijos ir susisiekdama tiesioginiu budu su Rusija, jos prekyba ir pramonė išsivystytų sparčiau, negu prie dabartinių aplinkybių.

Taipgi kulturiniu žvilgsniu, Lietuva atgavus Vilnių, jos padėtis sustiprėtų, nes Vilniuje tebėra visi musų ankstybosios kulturos palaikai. Kuomet kitos Lietuvos teritorijos dalys dar tebebuvo apaugusios miškais, kuriuose gyvena žmonės, buvo priversti kariauti su žiaurlais laukiniais žvėrimis ir dar žiauresniais kryžiokais, Vilnius jau buvo Lietuvos kulturos ir mokslo žydinių.

Jame slepiasi visa Lietuvos praeitis, ir nuo jo priklausys Lietuvos ateitis. Jis per tiek amžių nešęs Lietuvai garbę, ją ir vėl savo grožiu puoš. Nors jis grobuonių lenkų buvo nuo musų atplėštas, jis ankščiau, ar vėliau turės pas mus sugrįžti, nes Lietuva be Vilniaus ir Vilnius be Lietuvos negali gyventi.

Pažangesnioji pasaulio spauda prie kiekvienos progos pažymi tą faktą, kad Vilnius priklauso Lietuvai ir kad jis nuo jos buvo atplėštas nelėgališku ir biauriu budu. Kulturėjant pasauliui, ateis ta valanda, kuomet pasaulio valdovai pamatys tą skriaudą, kurią Lenkija padarė Lietuvai ir ta klaida turės but atitaisyta.

Žinoma, mums butų geriau ir maloniau, kad tas kuo geriausiai įvyktų, bet tas daug nuo musų pačių priklausys. Jeigu mes norime, kad pasaulis mumis interesuotųsi, mes turime veikti ir parodyti jam, kad mes suprantame tą mums padarytą skriaudą ir reikalaujame jos atitaisymo.

Geriausioji šių dienų visuomenė nepritaria karui, nežiurint kokiomis pretenzijomis jis yra skelbiamas. Jau šiandien pradeda įsikunyti įdėją, kad nėra to keblumo, kuris nebutų galimas taikos budu išlyginti.

Taigi, nežiurint, kaip mums Vilnius yra brangus ir reikalingas, mes negalime dėti jokių vilčių ant karo, kurio žmonija trokšta nusikratyti. Atmetus šią galimybę dar lieka daugelis kitų priemonių, kurių griebdamiesi mes galimė atgauti Vilnių.

Geriausias ir stipriausias Vilniaus atgavimo budas yra musų pačių vienybė. Tiktai susiorganizavę mes pajėgsime nudirbti didelius ir naudingus darbus. Mums nereikia tverti jokių naujų organizacijų, nes Amerikoje jau yra sutvertas **Vilniaus Vadavimo Komitetas,** kurio vieninteliu tikslu yra Vilniaus atgavimas.

Gerbiami lautiečiai! Vilniaus vadavimas yra bendras visų lietuvių dalykas. Mes galime skirstytis į įvairias partijas arba sektas, bet kuomet mes prieiname prie Vilniaus klausimo, mes turime susitarti ir vieningai dirbti, jeigu mes norime atsiekti savo tikslo.

Visoks išsikalbinėjimas, buk Vilniaus Vadavimą kontroliuoja viena ar kita politinė grupė, yra bergždžias ir nepamatuotas, nes nežiurint ar mes skaitytume "Naujienas", ar "Draugą", ar "Sandarą", ar "Tėvynę", kuomet mes priklausome prie Vilniaus Vadavimo Komiteto, mes esame jo nariais, ne ko kito. Tame komitete yra užtenkamai vietos visiems ir visoms.

Įstojimas į šį komitetą yra kuo lengviausias. Užsimokėję vieną doleri į metus jųs tapsite jo nariu ir prisidėsite prie šio geriausio naudingiausio ir garbingiausio tikslo. Taipgi draugijos ir kliubai gali išrinkti vieną, du ar daugiau kandidatų užmokėti už juos ir tapti šio komiteto nariu.

Taipgi visi senieji nariai esate kviečiami užsimokėti už praėjusius ir šiuos metus, prisiųsdami jusų antrašus, nes per šiuos metus buvo daug pasikeitimų ir kaip kurie antrašai nusimetė.

Visais reikalais kreipkitės prie sekr. A. Vaičaičio, 3126 So. Union Ave., arba iždin. Mrs. Miščiukaitienės, 3121 So. Morgan St.

Sekr. **A. Vaičaitis.**

P-NO J. KULIO AUKA JAUN. BIRUTEI

Nuo seniai jau žinomas tautinių reikalų rėmėjas aptiekorius p. J. Kulis neužmiršo ir Jaunosios Birutės.

Kadangi šiuose metuose Jaun. Birutė turės lietuvių kalbos ir dainavimo kontestą, tai p. Kulis paskyrė $10 dovanoms, Kontestas įvyks ateinančiam penktadieny Sandaros svet. Čia taipgi šeimyniškas vaikų vakarėlis su užkandžiais.

DR. S. NAIKELIS IR DR. A. BERTAŠIUS NAUJAM OFISE

Du gerai žinomi Chicagos lietuvių gydytojai Dr. S. Naikelis ir Dr. A. Bertašius atidarė ofisus naujoj vietoj prie 35 gatvės ir Halsted str. viršiui Stulpino aptiekos.

Naujas ofisas bus daug dididesnis ir moderniškai įrengtas.

DAUGELIS IŠVAŽIUOJA DVIEM DIENOM ATOSTOGŲ

"Kelias tiesus; žvaigždės mirga.
Mašina vis užia
Vienoj rankoj laikau vairą,
O kitoj — meilužę."

Pasinaudojant pirmomis vasaros šventėmis žymus skaičius Chicagos lietuvių išvyksta į laukus, rezortus ir farmas. Didžiuma jų apleidžia penktadienio vakare. Nekaltų bernelių ekskursija žada išvykti slaptai, tur. but į Michigan valstiją. ....**Aš.**

Moterys Turi Atsisakyti Politikos, Sako Mokslo Vyras

Dešimtmečio praktika parodė, kad nei politika pagelbėjo moterims, nei moterys politikai.

Prof. C. Shaw per moterų spaudos kliubo susirikimą pareiškė, kad politikuojančios moterys nieko gero neatsiekė ir kad politika nei kiek nebuvo pagerinti kuomet moterys pradėjo joje dalyvauti.

Jo nuomone moterys politikoje tiek pat yra reikalinga ir pasekminga, kaip šun vaikščiojimas paskutinėmis kojomis. Tik toks skirtumas, kad šuo vaikščioja paskutinėmis kojomis taip įsakomas, o moterys dalyvauja politikoje savo noru.

Šeimos tvarkyme ir asmeniniuose dalykuose, moteris pralenkia vyrus, bet jos netinka politikoje, nes jos tiek daug skiriasi viena nuo kitos savo nuomonėmis ir pasielgimais, kad jos negali sukurti ir palaikyti tokio painaus ir sudėtinio dalyko, kaip valstybių tvarkymas.

IR PIKNIKUOSE ŽMONĖS GIRDI LIETUVIŲ RADIO PROGRAMUS

Teko pastebėti, kad lietuviai yra labai pamylėję klausyti lietuvių radio programus, netik savo namuose, bet lygiai ir ant kelio ir piknikuose, bile tik esą prie radio. Štai ir praeitą sekmadienį budamas naujame Vytauto darže pastebėjau, kad kaip tik atėjo 2ra valanda, tai iš daugumos susirinkusių prisiartino prie kalbėtuvų radios (kurie buvo parupinti šiame darže per Peoples Krautuves) labai atydžiai klausėsi ir gerėjosi lietuvių dainomis, kurios plaukė iš Chicagos galingos stoties W.B.B.M. Mat Peoples programas buvo labai gražus ir matyt visiems klausytojams labai patiko. Geras Peoples įstaigos sugalvojimas duoti programus ir parupinti radios piknikuose, kad žmonės galėtų pasiklausyti.

— Piknike Buvęs.

Dvi Operacijos

Šiomis dienomis Dr. S. Naikelis, padarė porą svarbių operacijų, kuriose jam gelbėjo Dr. Bertash.

Geg. 22 d. Evangelic ligonbuty padarė operaciją poniai Alekna, kuri laimingai išlaikė ir laipsniškai sveiksta.

Geg. 23 d. tam pačiam ligonbuty padarė operaciją Miss B. Boeck, kuri taip pat jau sparčiai sveiksta.

Rep.

Sugrįžo

Kiek laiko atgal buvome pranešę, kad pora "nekaltų" bernelių, išvažiavo į pasaulį pavandravoti ir gal gyliuko paieškoti. Nekurie net buvo pradėję daryti visokius įtarimus, kad buk jie išvažiavo su specialiais tikslais ir tam panašiai. "Nekaltų" bernelių dvasios vadas jau buvo visai nustojęs vilties...

Tačiau pastaromis dienomis jau tie klajunai laimingai sugrįžo atgal ir, paviršutiniai žiurint, atrodos viskas O.K. Dabar jau prezidentas su dvasios vadu lengvai atsiduso ir sako galės ramiai pailsėti.

Susivienijimo Draugijų Susirinkimas

Draugijų Susivienijimo Atstovų Susirinkimas įvyko Gegužės 26 d. Lietuvių Auditorijoj.

Šiame susirinkime buvo apsvarstyta keletas svarbių dalykų, tarp jų buvo apsvarstyta Lietuvos valdžios per Konsulą Kalvaitį priduotas laiškas, kuriame Lietuvos valdžia prašo, kad draugijos pranėštų savo biografijas nuo jų įsikurimo ligi dabar.

Kadangi tas laiškas nebuvo aiškus atstovams, tai jie bijodami, kad tas nebutų surištas su kokiais nors finansiniais keblumais, atidėjo jo svarstymą ligi sekančio susisusirinkimo.

ISPANIJA ŠAUKIA KARIUOMENĘ PAŠALINTI BEDARBIŲ SUKILIMUS

Madridas. Keletas kariuomenės batalionų ir milicijos burių buvo pasiusta į Andaluziją ir San Sabastiano apielinkė, kad jie užbėgtų už akių gręsiamiems tų apielinkių bedarbių sukilimams.

Garsinkitės "SANDAROJE"

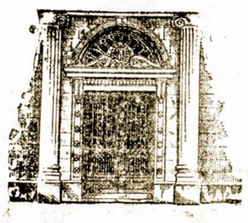

Tvirtas Kaip Uola

Kai depozituoji pinigus į Banką, tai pirmiausiai rupinies apie jų saugumą. Dabar sunkiuose laikuose saugumas dar labiau turi rupėti.

UNIVERSAL STATE BANKAS buvo ir tebėra tvirtas, nežiurint pablogėjusių laikų. UNIVERSAL STATE BANKE galite gauti labai gerų užkurie yra ne ant ilgo laiko ir ant gerų nuosavybių. kurie yra ne ant ilgo laiko ir ant gerų nuosavybių.

UNIVERSAL STATE BANKAS moka 3-čią nuošimtį ant padėtų taupymui pinigų.

UNIVERSAL STATE BANKAS parduoda laivakortes ant visų linijų ir suteikia patarnavimą ir prirengimą dokumentų veltui. UNIVERSAL STATE BANKAS išduoda draftus ir Travellers čekius keliaujantiems, kurie yra išmokami Lietuvoj doleriais arba litais be nurokavimo ir iškaščių.

UNIVERSAL STATE BANK
3252 South Halsted Street, Chicago.

Daugelis iš tų, kuriuos mes apgailėsime Papuošimo [Decoration] dienoje, butų kartu su mumis, jeigu jie butų kreipę daugiau dėmesio į savo

VIDURIŲ PAIRIMUS.

Kiekvienas gydytojas jums pasakys, kad vidurių užkietėjimas iššaukia apendicitis, kuris dabartiniu laiku vis dažniau ir dažniau pasikartoja.

Trinerio Kartusis Vynas

suteikia nuolatinį palengvinimą visiems, kurie kenčia nuo vidurių nedirbimo, prasto apetito, galvos skaudėjimu, išputimu, varginančio miego ir panašių vidurių nesmagumų. Jis atidaro užsikimšusias žarnas, išvaro susikaupusius nuodus iš jusų kuno ir sugrąžina normalį veikimą jusų virškinimo organams. Jusų vaistinirkas prilaiko jo dabar dviejų rusų butelluose: mažuose ir dideliuose. Naudingas patarimas kiekviename butelyje.

VENGK NUDAVIMŲ!

Daugelis daktaru rekomenduoja ji, nes TRINERIO KARČIOJO VYNO formula sutinka su naujausiais moksliškais išradimais.

Vienas St. Louis gydytojas rašė mums šitaip. Sausio 21 d., 1931:

"Trinerio Kartusis Vynas davė man geriausius rezultatus, prašau prisiųsti man antra butelį del kliniško naudojimo."

Išmėgink ji šiandien! Paimk šaukštuką tris kykius į diena ir pamatysi rezultatus!

Peoples Furniture Krautuves

Duoda Gražius Lietuvių Radio Programus kas sekmadienį nuo 2 iki 3 val. po pietų iš stoties

W.B.B.M.

770 KILOCYCLES

Radio, Rakandus

ir visokius

Namu Reikmenius

Galima įsigyti su pilnu saugumu. Su didesniu užsiganėdijimu.

Peoples Furniture Co. Krautuvese

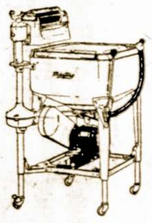

Peoples Furniture Co. Krautuvės turi geriausią žmonių rekomendaciją, nes šios krautuvės yra didžiausios krautuvės tarpe visų Lietuviškų krautuvių Amerikoje. Kaip priekių pasirinkimu taip ir turtu ir pirkėjų skaitlingumu. Čia yra visa kas tik yra reikalinga del žmogaus namo, del ramumo ir patogumo. Rakandai, Radios, Pijanai, Kaurai, Pečiai, Elektrikinės Ledaunės, Drabužių Plovyklos ir t.t. Viskas yra parinkta iš atsakomingiausių Amerikos išdirbyščių, naujausių pagerinimų, naujausių madų, neapskaitomas rinkinys, pritaikinimui kiekvieną pirkėją.

Žmonės kurie pažysta Peoples Krautuves, visi jie tiki ir gerai žino, kad šios įstaigos siekiai ir prekybos vedimo patogumai visuomet ir visiems lankytojams yra daleistina teikti atsakomingesnes prėkes, geresnį patarnavimą

už

MAŽESNĮ ATLYGINIMĄ

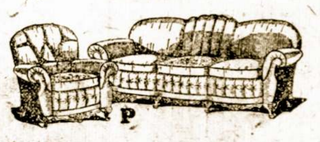

Prie to, del dar geresnio, šių krautuvių lankytojų užganėdijimo Peoples įstaiga turi nuosavą seklyčiom setų dirbtuvę del suteikimo savo rėmėjams geresnio padarymo Parlor Setus už žemesnę kainą.

Pažinkite Peoples Krautuves — Tuomet — Lankysite — Taupysite ir Džiaugsitės!

SOUTH WEST SIDES LARGEST STORES
The Peoples Furniture Co. INC.
FURNITURE, RADIOS, PIANOS, RUGS, STOVES & GEN. HOUSEHOLD GOODS
EVERYTHING For The BETTER HOMES

4177-83 Archer Ave. Cor. Richmond St. TEL. LAFAYETTE 3171

2536-40 W. 63 St. Cor. Maplewood Ave. HEMLOCK 8400

Chicago, Illinois

Chicagoje

Sidabrinės Vestuvės

Sukako dvidešimts penki metai šeimyninio gyvenimo poniai ir ponui J. Elias, Universal Banko prezidentui.

Ketvirtadieny, geg. 21 d., 1931, suėjo 25 metai, kaip Mrs. ir Mr. Elias yra vedę ir visą laiką laimingai gyveną.

Sukaktuvių dienoje pp. Elias rezidencijoje susirinko didelis burys jų artimų draugų pasveikino ir įteikė puikų Wedgewood pattern Sterling Silver setą susidedanti iš 125 šmotų.

Jubiliantai nuoširdžiai padėkojo ir gerai pavaišino susirinkusius svečius, kurie linksminosi veik iki ankstyvo ryto. Gerokai pasilinksminus, svečiai skyrstėsi linkėdami Jubiliatams ilgo ir laimingo šeimyninio gyvenimo.

—Žinąs.

Margučio Piknikas

Sekmingas atidarymas Sezono

Pereitam sekmadieny geg. 24 d. "Margutis" arba, geriau sakant — komp. A. Vanagaitis turėjo pikniką, kuris pavyko geriau negu kas, net ir pats p. Vanagaitis, galėjo tikėtis. Žmonių prisirinko tiek daug, kad lengvai pralenkė pareitų metų skaitlinguosius "Naujienų" piknikus. Tas liudija, kad p. Vanagaitis turi visuomesnės pritarimą.

Patsai "Margučio" piknikas buvo "margas", tai yra, visko po biski—šokiai, prie puikios M. Yozavito orchestros, įvairus programas, ir teikiamos dovanos ant įžangos tiketų, už gražiausius margučius ir kitas prašmatnybes. Žodžiu sakant, p. Vanagaitis sutraukė skaitlingą minią žmonių ir stengėsi visus užinteresuoti ir patenkint.

Taigi šis pirmas p. Vanagaičio piknikas buvo visais žvilgsniais pasekmingas ir, beabejo, davė gražaus pelno.

— Buvęs

DRAUGIŠKAS IŠVAŽIAVIMAS

Sandaros 4-tas apskritis rengia smagų draugišką išvažiavimą, kuris įvyks 7 d. Birželio, Sekmadienyje, Baukso ukyje, prie 87-tos ir Maple gatvės, Spring Forest, Ill.

Ta vieta, tarp lietuvių, yra pagarsėjusi, kaip "lietuviškas rojus", nes visas tas ukis yra apsuptas ąžuolais ir kitokiais medžiais, kurie šlamėdami ir suteikdami smagiausį pavėsį, nuramina susirupinusi žmogų ir priverčia jį džiaugtis šiuo gyvenimu.

Uoli komisija dirba rankoves pasiraitoję, kad surengus tą išvažiavimą tokiu smagiu, kad jis užsilaikytų žmonių atmintyse per ilgą laiką.

Tame išvažiavime bus duodami įvairus užkandžiai, kontestai ir šokiai. Už mažą kainą smagiai pasišoksite ir pasivalgysite.

Važiuokite:

Archer ave. ligi Spring Forest; pro Kazwell ofisą nuo to ofiso į pietus randasi mokykla; nuo mokyklos važiuoti Spring gatve tris blokus ligi Baukšo ukio.

Tikietus galima gauti "Sandaros" ofise arba pas narius.

Kvieslys

Kupiškienams iš Apielinkės Chicagos

Prasidėjo gegužinės, arba pagal amerikiečius tarimą piknikai pravarta ir mums Kupiškienų kliubo nariams apie tai paplanuoti gal galima butų susitarti ir parengti suvažiavimą kur nors miške —nevien pelno tikslu, bet ir susipažinimui su nariais, remėjais ir prijaučiančiais tam taip svarbiam kurybiniam darbui.

Todel tuo tikslu yra kviečiama Kupiškienai iš apylinkės vyrai, moterys ir merginos ateiti į mano ofisą 3310 So. Halsted St. Septintadieny (nedeldieny) 1 val. po piet pasikalbėjimui ir paplanavimui įvykinti miške gegužinę.

Kviečia Kupiškėnų Kliubo Pirmininkas,

Dr. A. L. Graičiunas.

...JS LIETUVIŲ RADIO PROGRAMAI

Duodamą Peoples Krautuvių Radio valandą iš WBBM Stoties, pasidarė labai mėgiama ir maloni valanda, nes programai yra duodami pirmos rųšies ir išpildomi per gerus radio artistus. Todel netik lietuviai, bet ir svetimtaučiai su dideliu malonumu juos klauso kas sekmadienį.

Praeitą sekmadienį nuo 2 iki 3 valandų po pietų buvo vienas iš geriausių programų. Gerai išsilavinęs dvigubas kvartetas labai galingai ir sutartinai sudainavo "Vytauto Jubilėjinį Maršą" ir keletą kitų gražių dainelių (pp. A. Čiapas ir J. Romanas sudainavo keletą duetų ir kurių balsai labai jungėsi ir žavėjo klausytojus. Kaip ir visada taip ir šį sykį E. Benaitienė ir O. Juozaitienė, taipgi jaunas dainininkas A. Giedraitis savo gražiai išlavintais balsais labai gražiai sudainavo keletą dainų. Bet gal but labiausią žavėjo klausytojus, tai p-lė Genovaitė Šidiškiutė, kuri tikrai lakštingalės balseliu sudainavo iš Operos kurinį, kurios balsas yra pilnai aitinkamas išpildyti ir augščiausias muzikos arijas. Prie dainų buvo gražių kalbų, juokų ir kitokių įvairumų. Tad pilnai galima pasakyt, kad Peoples programai kas kart darosi įdomesni.

M. Z.

Lenkai Dar Pripažysta Dvikovas

Redaktorių Dvikova

Varšuva. V. 12. Elta. "Nasz Glos" praneša, kad po aštrių spaudos polemikų tarp "Praca Polka" redaktoriaus Podzialkovskio ir "Rekord Weczorny" redaktoriaus Babinskio, įvyks dvikova. Į dvikovą Babinskį iššaukė Podzialkovskis. Ji įvyks artimiausiomis dienomis.

GARSINKITĖS "SANDAROJE"

Reikalingi Agentai

Vyrai — moterys gero budo virš 40 m. amžiaus visur pardavinėjimui Cherokee gvarantuotų gyduolių; geras uždarbis. Kreipkitės ypatiškai arba rašykit

CHEROKEE MEDICINE CO.
2110 So. Halsted St.

NAUDOKIS PROGA

Ateik į 2625 State Street del medžio — "Lumberio" ir Plumingo reikmenų.

ED. ROCKWOOD
2625 State Street
Chicago

BARGENAS, BARGENAS!

Dabar yra geriausias laikas pirkti nejudomas nuosavybes: namus, lotus ir t., t. nes nuosavybių kainos dabar yra taip žemos, kad žemesnės negali buti. Neužilgo nuosavybės pradės kilti. taigi pirkite dabar, kuomet kainos yra žemos.

Įmokėję visai mažą sumą, jus galite nusipirkti gražų namą arba lotą. Taipgi jus galite išmainyti savo namą į geresinį, prastesnį arba į lotą. Didelis pasirinkimas. Štai keletas iš jų: 5-kių kambarių didelis namas ir medinis garadžius. Kaina tik $3,200. 2-jų pagyvenimų, po 6 kambarius, namas. Lotas 50 piedų pločio ir 125 piedų ilgio. Kaina $4,900. Beyeik nauja penkių kambarių bungallow. Verta $8,000. Parduosiu tik už 6,250. 4-rių pagyvenimų kampinis namas. Viskas moderniškai įrengta. Randasi Marquette Park apielinkėje. Kaina $15,000. niškai įrengta. Randasi Marquette Park apielinkėje. Kaina $15,000. 15-kos pagyvenimų, moderniškas namas, geras bargenas. Kaina tik $62,000. Taipgi turime daugiau įvairiausių pasirinkimų, pigiausiomis kainomis.

J. SINKUS & CO. 1039 W. 69th St. Chicago, Ill.

A. F. CZESNA

Turkiškos, Rusiškos ir Sierinės Vanos, Elektriniai Treatmentai ir Masažai. Ultra Violet Ray.

Su musų naujausios mados įrankiais mes duodame penkiolika skirtingų treatmentų, kurie gelbsti daugelyj ligų, kaip **Lumbago, Rheumatizmo, Sciatica, Paralysis, ir t. t.**

Atdara kasdien nuo 8 val. ryto iki 1 val. ryto.
Nedėliomis iki 2 val. po piet.
Antradieniais tik moterims.

1657 West 45th Street Cor. So. Paulina St. Tel. Boulevard 4552

Kviečiame Atsilankyti į Tautiškas Kapines

Gegužes-May 30

Kapu Puošimo Dienoje

Pranešimas Chicagos Lietuviams

GEGUŽĖS 30-ta — yra Kapinių Puošimo Diena. Lietuvių Tautiškose Kapinėse yra rengiamas gražus programas, kuris susidės iš dainų, muzikos prakalbų ir deklamacijos.

Programą girdėsim per "loud-speaker", kurį įtaisys p. Budrikas. Programas prasidės 11 val. išryto.

Gerb. Lietuvių visuomenė: esate nuoširdžiai kviečiami dalyvauti šioj Kapinių Puošimo Iškilmėj.

Pasibaigus programui įvyks gražus piknikas Justice Park darže, kurį rengia Lietuvių Tautiškų Kapinių lotų savininkai. Bus gera muzika ir galėsime smagiai pasišokti.

Visas nuo pikniko pelnas skiriamas kapinų naudai.

Todel gerb. Lietuvių visuomenė nepamirškite atsilankyti į pikniką ir paremti Tautiškas kapines.

KVIEČIA RENGIMO KOMISIJA.

P.S. Kurie važiuos automobiliais, juos galės pasistatyti pikniko darže.

SANDAROS PIKNIKAS

BUS

Liepos-July 26

Justice Grove Darže

PRIE ARCHER IR KEAN AVE., JUSTICE PARK, ILL.

Bus daug įdomybių — Pradžia 10 val. ryte.

Lengvų vyrų su sunkiom moterims — virvės traukimas; šokiai ir žaismės.

Jaunoji Birutė dainuos, Ruta Gay Girls šoks, vyrų ir moterų lenktynės ir tt.

Visus Kviečia Rengimo komisija.

LIETUVOS PASKOLOS BONAI

Mes mokame už Lietuvos Laisvės Paskolos Bonus brangiausia už visas kitas įstaigas Amerikoje. $80.00 už $100.00 vertes boną ir $40.00 už $50.00 vertės.

Norėdami parduoti, atsikreipkite ypatiškai arba prisiųskite registruotame laiške. Tuoj gausi banko čekį.

Prirengiame dokumentus keliauninkams, parduodame laivakortes ant visų ekskursijų rengiamų per Lietuvių Laivakorčių Agentų Sąjungą.

Siunčiam pinigus Lietuvon.

JOHN J. ZOLP
4559 South Paulina Street,

Tel.: Virginia 2448

Archer Ave. Bird Store

Parduodame Kanarkas, Papugas, Įvairius Paukščius, Importuotas Klėtkas, Šiltų Kraštų Žuvis, Stiklinius Žuvims Indus, Šunis ir Kitus Naminius Gyvuliukus.

John F. Kalkė, Savininkas.
4123 Archer Ave.,
CHICAGO, ILL.

Phone Boulevard 2035
"Sveikinkit su Gėlėmis"

Urba Flower Shoppe

Skintos Gėlės, Augalai, Vestuvėms Bukietai.

Specializuojame Laidotuvėms Gėlėmis.

3324 So. Auburn Ave.

LOVEIKIS
Kvietkininkas

NUSKINTOS KVIETKOS

Pristatome į visas miesto dalis Vestuvėms, Bankietams ir Pagrabams Vainikai.

3316 S. Halsted St., Chicago

Phone Boulevard 7314

Kaip Turėt Gražius Plaukus.

Visiem duodu paaiškinimą. Gerai išmėgintą pamokinimą suteikiu kaip užauginti į greitą laiką storus tankius plaukus. Šituo prirodymu žinosite kaip sulaikyti plaukų slinkimą, niežėjimą galvos, odos, pleiskanų išnaikinimą. Kreipkitės laišku ir prisiųskite markę atsakymui.

L. J. GECHUS
201 N. Wells Bldg., Room 600
CHICAGO, ILLINOIS

Phone Yards 5423

J. W. ZACHAREWICZ
Real Estate, Insurance and Loans
903 West 33rd Street
CHICAGO, ILL.

Universal Restaurant

Skanus Valgymai
Kepta Vištiena

750 W. 31st St.

Netoli Halsted Street
A. A. NORKUS Sav

GRABORIAI

Simpatiškas — Mandagus — Geresnis už kitų Patarnavimas

J F. Eudeikis Komp.
PAGRABŲ VEDĖJAI
Didysis Ofisas
4605-07 S. Hermitage Ave.
Tel. Yards 1741 ir 1742
SKYRIUS
4447 South Fairfield Avenue
Tel. Lafayette 0727
SKYRIUS
1410 S. 49th Ct., Cicero, Ill.
Tel. Cicero 3794
SKYRIUS
3201 Auburn Avenue
Tel. Boulevard 3201

GARSINKITĖS "SANDAROJE"

Tel Yards 1138

Stanley P. Mažeika
LIETUVIS GRABORIUS

Automobilius galima gauti visokiems reikalams.

3319 Auburn Av. Chicago

J. PAWLOWICZ, A. L. J. F. RADŽIUS
Pigiausias Lietuvis Graborius Chicagoje

Laidotuvėse patarnauja geriausia, ir pigiau negu kiti: todel kad jis priklauso prie grabų išdirbystės.

Ofisas: **668 West 18th Street,**
Telephone Canal 6174
Skyrius: **3238 So. Halsted St.,**
Telephone Victory 4088

J. LULEVIČIUS
Graborius ir Balsamuotojas
3103 So. Halsted St. Chicago
Telephone Victory 1115

Patarnauju laidotuvėse visose miesto dalyse. Moderniška koplyčia veltui.

Paul M. Smith & Co.
REAL ESTATE
LOANS & INSURANCE

Perkam, parduodam, mainom namus, lotus, farmas, biznius visokios rušies. Nėra skirtumo apielinkės ir kur yra ir kas yra. Perkam notas, 2nd mortgage ir parupinam 1 ir 2 mortgage lengvomis išlygomis. Teisingas ir greitas patarnavimas. . . .

Tel. Lafayette 0455

4425 So. Fairfield Ave.

S. D. LACHAVICZ
LIETUVIS GRABORIUS IR BALSAMUOTOJAS

Patarnauju laidotuvėse kuopigiausiai. Reikale meldžiu atsišaukti, o mano darbu busite užganėdinti.

2314 West 23rd Place
Tel. Roosevelt 2515 ir 2516
SKYRIUS:
1439 So. 49th Court, Cicero, Ill.
Telephone Cicero 5927

ADVOKATAI

A. A. ŠLAKIS
ADVOKATAS
Ofisas vidurmiesty
Room 1502
CHICAGO TEMPLE BLDG.
77 West Washington Street
Corner Washington and Clark Sts.
Ofiso Tel. Central 2978
Namų Tel. Hyde Park 3395

Phone Franklin 2460
LEONAS S. MIKELONIS
ADVOKATAS
10 South LaSalle Street
Vakarais nuo 6 iki 9 valandai
3315 South Halsted Street
Telephone Boulevard 3697

PAUL M. ADOMAITIS
ADVOKATAS
Ofisas vidurmiestyje
Room 2414
One North La Salle Building
One North La Salle Street
(Cor. La Salle and Madison Sts.)
Ofiso Tel.: State 2704; 4412

K. GUGIS
ADVOKATAS
MIESTO OFISAS
127 N. Dearborn St.,
Room 1111
Telefonas Central 4411
Valandos: nuo 9 ryto iki 4 po pietų
GYVENIMO VIETA
3323 So. Halsted St.
Tel. Boulevard 1310
Val.: nuo 6 iki 8 val. kiekvieną vakarą, išskyrus ketvergą.
Nedėliomis nuo 9 iki 12 v. ryto

A. A. OLIS
ADVOKATAS
11 So. LaSalle St., Room 2001
Telephone Randolph 0331—0332
Val.: nuo 9 ryto iki 6 v. vak.
3241 South Halsted Street
Telephone Victory 0562
7—9 v. vak. apart Panedėlio ir Pėtnyčios

Phone Boulevard 7042
DR. C. Z. VEZELIS
DENTISTAS
4645 South Ashland Avenue
Virš Marshfield Drug Store
Arti 47th Street

Tel. Republic 2236—Hemlock 2010
DR. K. DRANGELIS
DENTISTAS
2417 West 63rd Stree
(arti Western Ave.)

Tel. Victory 3687
DR. J. P. POŠKA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Ofisas 3133 South Halsted Street
Valandos:
Nuo 9 iki 12 ryto ir nuo 7 iki 9 v. v.,
apart antradienio ir šeštadienio.
Res.: 6504 South Artesian Avenue
Phone Hemlock 2374
Valandos: nuo 3 iki 6 po pietų,
antrad. ir šeštad. nuo 3 iki 9 v. v.

Phone Canal 6222
DR. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2201 West 22nd Street
(Cor. Leavitt St.)
Val.: nuo 1 iki 3 ir nuo 7 iki 8 v. v.
Nedėliomis nuo 10 iki 12 rytą.
Rez.: 6640 S. Maplewood Ave.
Tel. Republic 7868

DR. P. Z. ZALATORIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Ofiso Valandos:
10:30 iki 12 v. rytais
1 iki 3 val po pietų
6 iki 9 val. vakarais.
Sekmadieniais: 9 iki 12 v. rytais
Ofisas:
1821 So. Halsted Street
Telefonas Canal 0257
Rezidencija:
6600 So. Artesian Avenue
Telefonas Prospect 6659

SVARBI ŽINIA
Dr. M. T. Strikol'is
LIETUVIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Perkėlė savo abu ofisu į naują vietą
po numeriu
4645 So. Ashland Ave.
Valandos: 2 iki 4 ir 6 iki 8 vakare
Nedėliomis pagal sutartį.
Ofiso Tel.: Boulevard 7820
Namai 6641 So. Albany Ave.
Tel.: Prospect 1930

DR. A. J. KARALIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3147 South Halsted Street
Tel. Calumet 3294
Ofiso valandos:
nuo 9 iki 12 v. dienos ir
nuo 2 iki 9 val. vakare.

Phone Victory 1188
DR. M. ŽILVITIS
DENTISTAS
3243 South Halsted Street
CHICAGO, ILL.

Phone Victory 2514
DR. S. NAIKELIS
Gydytojas ir Chirurgas
Valandos;
Nuo 2 iki 4 ir nuo 7 iki 8:30
Nedėliomis pagal sutartį
3252 South Halsted Street

Phone Victory 2514
DR. A. J. ZIMONTAS
SENJAUSIAS LIETUVIS DENTISTAS
3252 South Halsted Stree

Phone Canal 2118
Ofiso valandos nuo 6 iki 8 v. vak.
DR. A. L. YUŠKA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1900 So. Halsted Street
Rezidencija:
4193 Archer Avenue
Valandos: nuo 2 iki 4 po pietų.
Norintieji matyti [illegible]
pašaukite telefonu
Phone Lafayette [illegible]